

# ILUSTROWANY DZIENNIK ŚLĄSKI

# POLSKA ZACHODNIA

Redaktor nacz.: Edward Rumon, (tel. 350-85). Druk: Drukarnia Śląska, Sp. z ogr. odp., Katowice, Batorego 2 i Kościuszki 15. Tel. 308-78 i 304-26. Red. odpow.: Wilhelm Cholewa.

## Redakcja:

Katowice, ul. Batorego 4, parter.  
Telefony: do godz. 18-tej 337-67 i 350-85  
po godz. 18-tej 304-26 i 308-78  
Rekopiół nie zwraca się.

## Administracja:

Katowice, ul. Kościuszki 15, ofic. II p.  
Telefon: 337-67, 350-85.  
P. K. O. Katowice 308-651.  
Przyjmowanie abonamentu i ogłoszeń.

## Reprezentacja:

Chorzów, Powstańców 21, tel. 411-33.  
Bielas: nad Niprem 2, Tel. 36-57.  
Lubliniec, Ogrodowa 3.  
Ciechan: Stary Targ 4, II p., Tel. 1485.  
Rybnik, Al. 8 Maja 27, tel. 169.

## Abonament z odniesieniem do domu

lub z przesyłką pocztową

Wniesienie 2 zł 50 gr

Przyjmują: Administracja, Reprezentacja,  
Pocztą (listowi), Agencji i Kioski.

**DZIENNIK OGŁOSZEŃ**: za 1 mm (1 lam = 70 mm) na stronie tytułowej zł 1,00, w tekście zł 0,80, nekrologi do 100 mm = zł 40,00, 100-200 mm za 1 mm jednotłamowy zł 0,60, ponad 200 mm za 1 mm jednotłamowy zł 0,30, poza tekstem zł 0,10, matrymonialne zł 0,30.

## Dymisja szefa sztabu armii (zawrócona)

MADRYT. Szef sztabu głównego gen. Martínez Cabra podał się do dymisji. Ponieważ na stanowisko tego generała Martínez powołany został przez najwyższą radę wojskową, minister spraw wojsk przedłużył prośbę dymisującą do tady wojennej, która ją zaakceptowała. Dotychczasowy szef sztabu głównego armii środkowej ppłk Vincente Rojo mianowany został na miejsce zajmowane dotychczas przez gen. Martíneza.

SALAMANKA. Według ostatnich wiadomości z frontu, na odcinku Guadalajara specjalnie zaś w pobliżu Taracona, toczą się zacięte walki. Przerzucone na ten odcinek oddziały brygady międzynarodowej miały jakoby stawić silny opór posuwającemu się naprzód wojskom powstańczej. Nie zauważając na opór przeciwnika, oddziały powstańcze zajęły wzgórze, na którym pozycje wojsk rządowych w pobliżu Cogolludo.

SEVILLA. Przemawiając przed mikrofonem gen. Quipo de Llano dementował komuni-

katy rządowe o operacjach na froncie Guadalajara. General stwierdził, że

**ODDEJĘ POWSTAŃCZE NA FRONCIU POŁUDNIOWYM POSUWAŁY SIĘ DALEJ NAPOZRODZI.**

pomimo zaciętego oporu przeciwnika. Nie istnieje obecnie żadna dominująca pozycja, która mogła by być wykorzystana w celach strategicznych przez obrony.

Gen. Quipo de Llano twierdzi, że trzy ataki wojsk rządowych skierowane na pozycje wojsk powstańczych zostały odparte ze zna-

cznymi strzelaniami. Na froncie północnym wojska powstańcze zajęły szereg miejscowości, a w tej liczbie wieś Espinaza de Henares. Na odcinku Las Rosas atak przeciwnika został udaremniony. Na froncie baskijskim nieprzyjaciel utrzymywał daremnie próby ataków na Mondragón.

**OPENSYWA NIEPRZYJACIELSKA NA ODCINKU OVIEDO ULEGŁA ZALAMANIU.**

Na froncie Guadalajara 4 samoloty nieprzyjacielskie zostały stracone przez wojska powstające.

## Katastrofa niemieckiego samolotu pasażerskiego

BERLIN. Komunikat urzędowy podaje do wiadomości, że niemiecki samolot pocztowy, utrzymujący komunikację lotniczą z Ameryką Południową spadł w Afryce w okolicy rzeki Gambis. Załoga w liczbie 4 ludzi zginęła na miejscu.

## Krwawe manifestacje studentów w Sofii

SOFIA. Studenci manifestowali ponownie na ulicach Sofii, domagając się prawa głosu i przywrócenia postanowień konstytucji. Policja rozproszyła manifestantów, aresztując około 100 osób. Uniwersytet będzie zamknięty przez dwa dni.

SOFIA. Zaburzenia studenckie trwają nadal. Wczoraj 500 studentów sforsowało wejście do gmachu dyrekcji zdrowia publicznego, po czym szeregi mówców wygłosili z okien prześwinienia, protestujące przeciwko profesorom i rządowi. Wysłano przeciwko manifestantom oddziały policji i szwadron wojska. W wyniku starcia są ranni po obu stronach, aresztowano 60 osób.

**Bracia Schramek**  
Gieszyń

Fabryka wafli, keksów i czekolady poleca wyroby świąteczne szczytowej jakości

## 20 fusiów hitlerowców w Stanach Zjednoczonych

DETROIT. Szef organizacji „Deutscher Volksbund” działającej w Ameryce Kuhn przyznał, że do związku tego należy 200 tysięcy członków, iż organizacja sympatyzuje z rządem kanzlera Hitlera. Dalej Kuhn zdementował wiadomość, jako że organizacja jego mała szerzy faszyzm w Stanach Zjednoczonych, lecz potwierdził, że walcy z komunizmem i przeciwstawiają się bojkotowi wyrobów niemieckich, prowadzonemu przez Żydów amerykańskich. Kuhn jest byłym chemikiem,

który pracował w zakładach Forda, a obecnie cały swój czas poświęca pracy w organizacji. Kuhn oświadczył poza tym, że nie odrzuciemy on ani poleceń ani pomocy finansowej Rzeszy.

Otwórz kancelarie ADW-KACKA w KATOWICACH, ul. Br. Pierackiego 11. Tel. 317-34

**HILARY URBAN**  
Adwokat

## Niemcy odpowiedzieli Anglii

LONDYN. W dobrze poinformowanych kołach politycznych Londynu utrzymuje, że nota niemiecka do sprawy prowadzącej do następujących 3 postulatów: 1) ustanowienie specjalnych gwarancji Niemiec dla Belgii pod warunkiem, iż gwarancje francuskie będą analogiczne, 2) utrzymanie mocy na wzór starego Locarna traktatu o nieagresji między Francją a Niemcami z gwarancją W. Brytanii i Włoch na rzecz obu stron, 3) udzielenie przez Francję zapewnienia, że istniejące zobowiązania Fran-

cji na wschodzie i południowym wschodzie Europy nie stoją w żadnej sprzeczności z zobowiązaniemi jej, wynikającymi z ewentualnego traktatu o nieagresji między Francją a Niemcami, zagwarantowanego przez W. Brytanii i Włochy.

LONDYN. Reuter donosi, że ambasador von Ribbentrop wrzucił min. Edeno w kopia odpowiedzi Rzeszy na memorandum brytyjskie. Jest rzeczą prawdopodobną, że Ribbentrop zobaczy się jeszcze z Edenem w ciągu przyszłego tygodnia. Fo-

reign Office otrzymało również odpis, wysłany przez ambasadora brytyjskiego w Berlinie. Jak oświadczał, wszelkie pogłoski, jakie ukazały się dotychczas w prasie na temat odpowiedzi niemieckiej, są fałszywe. Wydaje się nieprawdopodobne, aby odpowiedź została w obecnej fazie ogłoszonej, lecz, jak sądzą, rząd niemiecki zakomunikuje jej treść rządom francuskim i brytyjskim. Odpowiedź Włoch nie została jeszcze przesłana przez ambasadora brytyjskiego w Rzymie.

napęd na przednie koła,  
niezależne zawieszenie kół,  
wielkimi rozstawem kół,  
rozstawem OS — 2610 mm,  
obszernym kufrem.  
6-7 litrów paliwa na 100 km  
najmniejsze kolory.  
wygodne siedzenia  
największe bezpieczeństwo jazdy,  
oto zaledwie D. K. W. na rok 1937.

GENERALNA REPREZENTACJA  
NA WOJEW. ŚLĄSKIE:

**Śląska Spółka Samochodowa**

Sp. z ogr. odp.

KATOWICE, ul. Krakowska nr 38  
Tel. 314-26 — 352-54.



# Egzamin ukończenia gimnazjum dla eksternów i uczniów szkół prywatnych

Minister wyznań religijnych i oświatowania publicznego wprowadził w drodze zarządzenia egzamin ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego dla eksternów i eksternistek oraz uczniów i uczennic



szkół prywatnych, nie posiadających uprawnień gimnazjów państwowych.

Egzamin ten organizują kuratoria szkółnych w terminie zimowym — od stycznia do lutego — i w terminie wiosennym — od maja do czerwca — powołując w tym celu państwową komisję egzaminacyjną w gimnazjach państwowych lub prywatnych z uprawnieniami gimnazjów państbowych.

Eksterniści, pragnący zdać egzamin, wnoszą do kuratorium okręgu szkolnego, na którego terenie mieszkają, w terminie zimowym, do dnia 15-go grudnia, w wiosennym do dnia 15-go kwietnia, podania z dodaniemiem własnoręcznego zapisanego życiorysu, metryki urodzenia, wykazu lektury z języka polskiego i języka obcego nowożytnego, świadectwa szkolnego, o ile je posiadają, 2 nie niskojęzycznych fotografii, opatrzonnych własnoręcznym podpisem oraz dowodu wpłacenia

uprawnionej za egzamin. Uczniów szkół prywatnych zgłosza do egzaminu zbiorowo dyrektor tych szkół.

W części piśmieńskiej egzaminu kandydaci opracowują 4 zadania, m.in. nowoczesny z języka polskiego, tacy, język obcego nowożytnego i matematyki. Egzamin ustny obejmuje wszystkie przedmioty obowiązkowe, objęte programem gimnazjum ogólnokształcącego z wyjątkiem częścią cielesnych. W gimnazjach z niepoznanym językiem naukowym przewidziany jest nadto egzamin pisemny i ustny z języka naukowania. W gimnazjach tych kandydaci oprócz języka polskiego zdają również egzamin z historii i geografii w języku polskim.

Zwołanie przy egzaminie nie są przewidziane z wyjątkiem zajęć praktycznych, od których zdawania eksternów i uczniów szkół prywatnych może zwołać kurator okręgu szkolnego.

Do egzaminu ustnego nie może być dopuszczony kandydat, który otrzymał ocenę niedostateczną z wypracowania z języka polskiego lub z dwóch innych przedmiotów. Świadectwo ukończenia otrzymuje kandydat, jeśli ze wszystkich przedmiotów uzyskały oceny co najmniej dostateczne.

Prawidłowe egzaminu lub odstąpienia bez podania ważnych, usprawiedliwiających okoliczności jest niedopuszczalne i powoduje wykreszenie kandydata z listy zatrzymujących.

Egzamin ukończenia można powtarzać trzykrotnie. Pozwolenie na dalsze przystępowanie do egzaminu może udzielić kurator okręgu szkolnego.

**WSZYSCY PAMIĘTAJMY, ŻE FUNDUSZ  
OBRONY NARODOWEJ MA KONTÓ  
P.K.O. NR. 370.000.**

## Biała, bo idealnie czysta!

Dopiero gdy z bielizny usunięty zostanie wszelki brud, będzie ona rzeczywiście biała. Przy gotowaniu bielizny w Radionie wytwarzają się miliony pęcherzyków tlenu, które przenikają tkaninę i usuwają z niej gruntownie brud.

1. Rozpuść Radion w zimnej wodzie
2. 15 minut gotować
3. Pluka najpierw w gorącej, potem w zimnej wodzie



... i jest lepszy!



# KOLISKO WSPÓLNYCH DAŻEŃ ŁĄCZY WIEŚ Z MIASTEM

Zarówno rozwój stosunków w Polsce przedrozbiorowej, jak i w okresie niewoli wypełnił na to, że kontakt między miastem a wsią, między warstwą mieszczańską a wioską klasyczną nie układał się właściwie.

W Polsce przedrozbiorowej panująca warstwa szachacka jednaką pogardą i lekceważeniem darzyła żywioł miejski jak i resze właścicielskie. Jedynym i drugim przez długie stulecia odmawiał praw. Trzeba było dopiero głębokiego wstrząsu, jaki na świecie wywołała Wielka Rewolucja, aby w Polsce mógł Deckert zebrać mieszkańców i zdobyć dlań szereg podstawowych uprawnień. I trzeba było dopiero wielkiej rewolucji, jaka dokonała się w ciągu 19-go stulecia, aby nastąpić mogło ułatwienie warstwy włościańskiej, zniesienie pańszczyzny i przyznanie chłopu równouprawnienia obywatelskiego.

W Polsce z ery zaborczej stosunek miasta do wsi również nie mógł ułożyć się odpowiednio. Działała bowiem jeszcze tradycja ustroju szlacheckiego, a poza tym działały bardzo poważnie wpływ zaborczych, zdecydowanie czuwających nad tym, by pomiędzy miastem a wsią utrzymywały się możliwości na najwyższym poziomie i możliwie najdłużej. To też historia okresu niewoli zaznacza bardzo jaskrawo wypadki czubieństwa stanowisk między miastem a wsią, że wspomniamy choćby rok 1846 lub posunek wsi do powstań. Rezultatem była

To też, gdy wreszcie rozerwane zostały okopy niewoli, jednym z naczelnych zaadań było odrobienie tych zaległości z ery szlacheckiej i zaborczej, przerzucenie jakby niosło z miast na wieś, powiązanie we wspólnie kolisko wspólnych dażen i celów miasta i wsi.

Niestety na ten most, wiodący z miast

na wieś i z powrotem ze wsi do miast, wciążała przede wszystkim garść agitatorów, falanga demagogów, poczet doktrynarzy partyjnych. Począł się pretarg o kartę wyborczą chłopa, licytacja nie przebiegająca w środkach deinfagologicznych, schlebianie i obiecywanie, a co najgorsze: budżetowe w chłopie nienawiści klasowej, pospolite

te duszolapstwo i uprawianie t. zw. „polityki ludowej”, mającej stanowić przeciwnieństwo do polityki „tych z miasta”, gódziczych rzekomo w dolę chłopską”.

Ta cyniczna gra poprzecieranych za „chłopomanów” agitatorów opierała zasadnicze powiązanie ludności miejskiej i wiejskiej jednością interesu państwowego i narodowego. A jedność ta jest nawet jednym z głównych warunków rozwoju i uodpornienia Polski. Jedność ta wyrazi się musi nie tylko w naszej sile zbrojnej, nie tylko w wojsku — ale również i we wszystkich dziedzinach pracy społecznej, gospodarczej i kulturalnej, w przenikaniu nadmiaru ludności wiejskiej do warsztatów pracy w miastach, w wyjmianie produktów roli i przemysłu, w podniesieniu stopnia kultury zarówno na wsi, jak i w siedzącym z nią miasteczku.

I dlatego też dzisiejszy jazd 400 przedstawicieli wsi, zjeżdżających do stolicy ze wszystkich powiatów Rzeczypospolitej, ma zupełnie inny charakter i znaczenie, zmierzając do zupełnie innych celów, niżli dawniej zjawy partyjno-polityczne, zmieniające się „ludowymi”, a będące właściwie przejawem separatyzmu stanowego.

Wielka idea konsolidacji przywieca temu zjazdowi. Konsolidacji jednak zrozumiałej, inaczej zgoda — bo z jednocią ludności wiejskiej z całokształtem dażen i prac państwa i narodu, związania chłopa z całą ludnością, wprowadzenia go w orbitę tych działań, których celem jest obrona Polski i podciągnięcia jej wyżej.

Nie będzie więc dziś mowa o tym, co dzielili, a o tym, co łączy. Nie będzie schlebiania egoizmowi stanowemu, a zdecydowane odrzucenie hasz agitacyjno-demagogicznych.

Będzie natomiast dziś położony nacisk na realne i konkretne zadania, mające dźwignąć wieś na wyższy poziom społeczny, gospodarczy i kulturalny.

Będzie mowa o pozytywizmie w pracy, o dokładnym opracowaniu planie działań, a nakazach dnia, o potrzebach, mających nie tylko walor dla chłopa, ale również dla całego państwa i narodu:

Zbudowany zostanie pomost nie dla spryciarzy partyjnych i nie dla agitatorów, spróbujących antagonizm między miastem a wsią — a dla tych, którzy kroczyć będą ze sztandarem jedności, na którym wypisane jest najbardziej dynamiczne hasło obrony Polski.



W związku z ostatnim groźnym wyładowem Wisły na Pomorzu, reprezentujemy zdjęcie przedstawiające fragment zniszczenia, spowodowanego powodzią w Łęgnowie, gdzie wzbogacona woda zniszczyła całkowicie tamtejszy tor wioślarski razem z trybunami, ogrodzonymi szałasami na trasie Toruń — Bydgoszcz i pozcyniła duże spłoszenie w polu i ogrodach. Na zdjęciu naszym koryto Wisły znajduje się w oddali za matymi punktakami, oznaczającymi drzewa. Na pierwszym planie tereny nawiedzone powodzią.

## Energiczna odprawa prowokacyjnego wybryku

Jak daleko posunięta jest bezczelność prowokatorskich elementów rekrutujących się z pośród mniejszości niemieckiej, niechaj się świadczy następujący fakt, który wydarzył się w piątek w Rybniku w lokalu browaru Hermanna Müllera. We wspomnianym lokalu bawiło kilku osób z pośród miejscowości stacjonującej powstańczej. Przy bufecie znajdowało się także dwóch Niemców, którzy powiedząc, że w lokalu bawią powstańcy, poczęli ich głośno prowokować przez chępienie się, że są volksbundowcami i pozostała za-

weze wierni Hitlerowi. W pewnej chwili prowokatorzy wniedzi toast na cześć Adolfa Hitlera. Tego było już obecnym na sali powstanców za dużo. Jeden z powstanców przystoszył do prowokatorów i dał im energiczną odprawę. Obaj w poplocie rzucili się do drzwi i na rozwarcie uciekli w kierunku Radlinu tak, że nie można było sprawdzić ich nazwisk. Ten święty przykład prowokacyjnego postępowania demaskuje wyraźnie „lojalność”, uprawianą wśród mniejszości niemieckiej.



# O mądrą realizację hasła konsolidacji narodowej

**Drugie przemówienie P. Senatora Rudolfa Kornkego, wygłoszone w Senacie dnia 8-go marca w dyskusji nad budżetem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych**

## **Nowy obóz winien się oprzeć na narodzie jako organicznej całości**

Wysoka Izba! Przeprowadzamy dzisiaj dyskusję nad budżetem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, a zatem tego resortu, który z punktu widzenia państwowego posiada wyjątkowe znaczenie. Jest to bowiem to Ministerstwo, które zabezpiecza lud i porządek w Państwie, stwarzając w ten sposób dwie niezbędne prezentki wszelkiej pracy. Na podstawie zebrań z całego Państwa danych, dokonuje się w nim ocena najważniejszych procesów naszego życia zbiorowego, a na podstawie tej oceny dokonuje się nastawianie całego aparatu państwowego w stosunku do pierwszorzędnych zagadnień narodowych i państwowych. *Resort ten, tak wąsy jak z natury swoich czynności, niesie jeszcze specjalnej wagi gantkowej w chwili obecnej przerw, że na jego czele stoi sam Prezydent. I dlatego, że tak jest, chciałbym w tej dyskusji poruszyć pewną problematyczną, laczącą się z tymi ideowymi celami, które mają stać się w dalszej rzeczywistości Polski wykładownikiem solidarnego działania wszystkich Polaków.*

Kilkanaście dni temu ogłoszona została deklaracja puka Kornka. Na tej podstawie ma się stworzyć Obóz Zjednoczenia Narodowego, mający wykonać wielką pracę organizacyjną w zakresie całego życia polskiego pod hasłem dąbania Polski w stylu i wzmocnienia obronności kraju. Nie raz przesypaniśmy tego zagadnienia wypowiadając się jako argumenty zewnętrzno-polityczne sytuacji Państwa Polskiego. Wskazano się na ten fakt, że w bezpośrednim znaczeniu oznaczałoby istnienie państwa o silnej organizacji wewnętrznej, dobrze rozbudowanym przemysłem wojskowym i tendencjach zaborczych. Na tle tak postawionej argumentacji konkretyzuje się hasło solidarności narodowej. Otoż rzecz niesmiernie ważna jest, aby w robocie tej nie pojawiły jednoznaczne i aby nie popchnieły tych błędów, których podtrzymywano byłyby istotnym zaprzeczeniem samych haseł. Pożostałość wiekuowej niewoli jest nie tylko niski poziom naszego życia kulturalnego i materialnego, ale również zasilek i niewoli pochodzące równolegle w psychice poszczególnych odłamów narodu polskiego, składające się na tak zwany dziedziczną myślą. W interesie Państwa Polskiego i jego społoscieli leży, aby te różnice dziedzicznego, która nie ma charakteru wartościowego, rozumiałego, zostały doszczętnie wypiętane. Musimy w Polsce dać do stworzenia jednolitego typu obyczajów, umiejscowiących się w dziedzinie wspólnego ideałów narodowych i państwowych, umiejscowiących łatwo z sobą porozumienie. Polska szkoła może dopuścić tego dzieła, a ile wychowawcy będą, niż skądali się z doktrynow, ale będą gorącymi wyzwaniemi tej zasady. Nie mniej jednak byłoby błędem, gdy-

byśmy zapomnieli o istnieniu tego zagadnienia w stosunku do starego społeczeństwa.

Już w poprzedniej mojej mowie stwierdziłem, że lekkośmiesznie formułowane zarzuty pod adresem t. zw. separatyzmu śląskiego są zupełnie nieuzasadnione. Kiedy w początkach istnienia obecnego Sejmu i Senatu rzeszona została myśl t. zw. skupienia regionalnych posłów i senatorów, uwakowaliśmy to na Śląsku za zupełnie porozumiony pomysł, pomysł grupowania posłów i senatorów według poszczególnych dziedzin właśnie wtedy, kiedy Państwo potrzebują skupienia wszystkich

nik i chęci p. sy roszczenia tego wszystkiego, co dotyczy całego Państwa i Narodu. Gdybyśmy oni działały na skutek oferowanych edytówach pracy, bez możliwości zetknięcia się i uzgodnienia ogólnego państwowego programu wszystkich grup, to mogliby łatwo dojść do prób naruszenia celów Państwa. Jeżeli obór ten ma spłnić swoje zadanie, oprzeć się na narodzie, jako organizacjone.

Tylko tak postawiona robota może zaspacerować w duszy wapołoszego pokolenia młodych, przejawiających się w wiekowych skłonnościach do sojuszpolityki i dziedzicznego wywalańskiego. Nie należy zapominać o tym, że na ziemiach Polski żyje znaczny odsetek mniejszości narodowych, i że wszelki tego zwartość polskiego obozu państwa to tym większe znaczenia. Na taką samą nutę powiniem być oczywiście nastawiony i cały aparat państwowej i samorządowej administracji. Oto jeden problem, który chciałbym ponieść w związku z dzisiejszą dyskusją.

## **Konieczność ofensywnego programu wobec sprawy mniejszości narodowych**

Druge zagadnienie, które musi być przedmiotem specjalnej troski zarówno Państwa, jak i narodowego i przyrodzonego gospodarza tej ziemi, narodu polskiego, to zagadnienie odpowiedniej polityki mniejszościowej. Jest tej mniejszości dużo, bo przecież z góry 8 milionów ludzi. Nie może być rzecza obojętna dla przyszłości Państwa dla jego siły, jaki jest stosunek tych mniejszości do istotnych interesów Państwa, oraz jaką one odgrywają rolę w naszej strukturze społeczno-gospodarczej. Trzeba, by w tym zakresie istniał jasno określony na dłuższą metę obliczony program i w program ten był nie defensywny, ale ofensywny, bo nie mamy we własnym Państwie się na jakimkolwiek oboinie, w defensywie — utrzymywaliśmy zarówno przed Państwem, jak i przez harmonizowany z nim program polskiego społeczeństwa.

Stojąc na gruncie równouprawnienia, wynikającego z Konstytucji, musimy stąd niezależnie na stanowisko assimilacji państwej mniejszości narodowych, polegającą na lojalnym stosunku do samego Państwa. Szanując odrębność kulturalną naszych współobywateli mniejszościowych, mu-

simy jednakowo przeciwwstać olej ich nienawiści, sadzonemu próbom eksploracji politycznej, lub jednonaturalnemu owładnięciu naszego aparatu gospodarczego.

## **Bezspornym gospodarczem Śląska musi być polskie społeczeństwo!**

Pochodzę z ziemi śląskiej. Sprawa mniejszościowa jest tam sprawa dnia codziennego. Spotykaliśmy się tam niezwykłe i spotykamy się dzisiaj z podejmowanymi ze strony niemieckiej próbami ataku na pozycje polskie. Chęć stwierdzić, że próby te zostały złamane, a destryminowane, jaką panował na odcinku pol. kom. do roku 1926, należy już do dalekiej przeszłości. Trzymałmy się tam jednej zasadą: nie chcemy prawdziwych Niemców polonizować, ale nie pozwalamy, by jedna polska dusza, by jedno polskie dziecko mogły być nam zabrane. Pragniemy na zasadach dumy narodowej, gromadzącej w świadomości zdobycia wolności własnym wysiłkiem, utrzymać w psychice polskiego społeczeństwa na Śląsku to przesądzenie, że jest ono bezspornym i poważnym gospodarczem tej ziemi i że jego prawa nie mogą być w niczym naruszone.

## **Troska o polskość terenów wschodnich**

Jeżeli o tych sprawach mówią przykładowo, to z tego powodu, że dochodzą na Śląsk niepotrzebne wiadomości o tym, że na kresach wschodnich kurczy się polska ziemia, że rzymsko-katalońskie zapisuje się do cerwii ruskich, że ofensywa ruskich spółdzialeń odbiera nam możliwości organizacyjne, i że społeczeństwo polskie ogarnia to samo poczucie defetyzmu, które istniało w roku 1926. Do eniemy wielkie znaczenie przyjaznego współpracy między Polakami i Ukrainami. Stwierzamy jednak, że nie może to łączyć się ani z żadnymi politycznymi aspiracjami niodległoszczowni Ukraińców Małopolski Wschodniej, ani nie może w nimco osiągnąć uprawnienia eksploracji elementu polskiego. Zagadnienie polskiej kresów wschodnich jest dla nas Polaków z założenia zagadnieniem równie dencio tym, ją polskość naszej ziemi śląskiej. I dlatego byłoby rzeczą niesłomnie pilną, aby w tym zakresie poświęcony został jasny program i aby jego wykonanie przeszło w ręce ludzi najzdolniejszych. Trzeba tu dokładnego harmonizowania.

(Ciąg dalszy na str. 5.)



lini ogólnych interesów narodowych i państwowych. Jesteśmy przekonani, że doprowadziby do roszczenia każdego zagadnienia państwowego z punktu widzenia właściwego dziedzicznego podwórka. I dlatego odnosiliśmy się do tego pomysłu niechętnie, widząc w nim pogłębienie i jak jak szkodliwy dla Polski dziedzicznosci.

Pragniemy, aby konsolidacja narodu stała się rzeczywistością, pragniemy z całej duszy, aby Polska jako Państwo była z dnia na dzień narodziny. Główco tego jednak dokonane, musimy sprawdzić, z całego świadomego zaproponować się z wszystkimi przejawami i z wszystkimi odciskami naszego Państwa, a uzyskując istotny obraz całości z tego rzeczywistym, ory pozytywnym blaskami i cieniami, będziemy w stanie z pełnym obiektywizmem podejść do zagadnień choćby najtrudniejszych, i skutecznie wspólnymi siłami je rozwiązywać.

Jeli o tej rzeczy wspominam, to dlatego, by nie powtarzać się tem sam bląd w dzisiejszej organizacji nowego obozu. Rzucenie zostało nasze społeczeństwa. W dziale organizacyjnym podchodzi się jednak do poszczególnych sektorów, zaczynając od miejskiego i dziedzicznego, a kończąc gdzieś w przyszłości na sektorze rolniczym i młodzieżowym. Otoż chodzi o to, aby polityczna myśl polska znalazła swój wynik w jednolitej organizacji, by na jednej platformie znalazły się pracownicy umysłowi, robot-

nicy, technicy, naukowcy, artysty, mu-

**DLA TRWAŁOŚCI UCZESANIA ROGER & GALLET TENAX PARIS BEZ KRUSZCOU DLA ZDROWIA WŁOSÓW PHILOTHRIX WODA**

WITOLD ZECHENTER.

## **Pomysł Pana Very**

43)

Sila zderzenia była wielka... Detektyw aż zatoczył się i musiał się chwycić poręczy, aby odzyskać równowagę. Ale gorzki był z tym drugim. Chwycił się także poręczy, ale zderzenie było tak silne, że kurczowo trzymając się wysiłgającej mu się z dioni poręczy zjechał w tył po schodach, aż na półpiętro, śmiaśnie wyginając nogi od kolan, by się zatrzymać...

Na półpiętro zupełnie już straciwszy równowagę, nabrawszy w dodatku energię kinetyczną podczas jazdy w dół, puścił śliską poręczę i w dziwnych lamańcach podjechał aż pod ścianę, o którą wreszcie oparł się i to dość silnie...

Siedział tak przez chwilę, zadyszany, wściekły, aż wreszcie wypuł dziko z jej czarnej długiej brody:

— Niech pana jasny szlag trafil i niech pana cholerę ciśnie! Niech...

Detektyw stanął przed nim i usiłował go podnieść.

Reporter zatacał się i opierał o ścianę, a detektyw poczuł się moralnie zmuszony do uwołania ego eganiczkiego płaszcza od bialo-zielonych fragmentów ściany...

— Bardzo pana przepraszam...

— Gdy się kogoś wzywa, czeka się na niego, a nie ucieka się przed nim jak wariat! — sapał reporter, mawiąc sobie lewą rękę nadwyróżnioną od kurczowego ścisania się z poręczą.

— Jakto wzywa?

— No przecież wezwiał mnie pan telefonicznie przed dziesiątoma minutami — do stu tysięcy dżabłów.

— Ja?

Detektyw mocno zaniepokoił się o zdrowie upadłego «schodów»...

— Czy nie boli pana głowa? — zapytał pieszczotliwie. — Naprawdę, najmocniej przepraszam...

Ale reporter miał już dosyć tego wszystkiego. Nawet świętemu wyczerpała się cierpliwość. Nagle podskoczył, stanął przed detektywem i wywiając rękojmię rynął, że aż echo rozniosło po klatce schodowej:

— Psiakrew! Niel! To już za dużo! Wczoraj wyzszarpnę mi pan brodę! To program na rano! Na południe — program nowy: podejrzewa mnie pan, że pozywam tych starych przyków! Pani! Ja nie mam antykwarni! Ja nie układam wzorów z lysin! Ale wczoraj cierpiąłem, jeszcze spokojnie. Dzisiaj program inny znowu: telefonuję pan: panie Refoul, natychmiast do „Banque de Paris“, rue d'Antin... Potrzebny mi pan jest: uprowadzony dyrektora de Vadette!... Leć leć zadyśany. Myszę: wspólnica, jesteśmy potrzebni... Lećę przeciążyci panu wzorzysty atak na mnie fizyczny i moralny! Ale jak to? Co to? Pan poniewiera mnie po schodach: po przynajmniej dwunastu schodach! — pieśnił się reporter i niespójnie było powstrzymać jego grzmiące tyradę. — Tak! Ciska mnie pan o ścianę! Wy kręca mi pan ręce, nogi! Wstrząs nerwowy! Tak! A jeszcze drwi pan sobie ze mnie! Kipi! Ja nie telefonowałem — czy nie boli pana głowa...

Reporterowi zabrakło już oddechu. Schody zalały się przeróżonymi lub roześmianymi postaciami. Dyrektor Pax zbiegł do nich w dół...

Detektyw porwał reportera za ramię i ściągnął go na dół.

— Puść mnie pani... nie chcę... Ja nie umiem tak szybko po schodach! — ryczał nieszczęsny reporter.

Detektyw wepchnął go w drzwi, a potem do swego samochodu.

Jadąc w kierunku Cite tłumaczył się i przepraszał:

— Ale to faktycznie nie ja telefonowałem — zakończył.

— Nie pan...

— Z pewnością nie.. Ktoś, komu zależało na tym, by pan...

— Bym zleciał z dwunastu schodów!...

— By pan się dowiedział o porwaniu dyrektora de Vadette...

— Swoją drogą — mruknął reporter — znów sensacja... Poco mnie pan turgasz w swym pudle? Nie chętuję do tego... Zderzy się pan jeszcze z kim. Do pana nie można mieć zaufania! Boże się po prostu... Mnie jeszcze życie mile — do widzenia!

Detektyw zahamował i reporter z westchnieniem ulgi wyskoczył z auta.

Leczący reporterowi przeszła nagle jedna myśl do głowy, która znów zamieniała jego wydedukowany obrzęd...

Jeżeli wezwany reporter Refoul — to znaczy, że sprawcy porwania dyrektora de Vadette chcą, by i o tym dowiedzano się ogólnie jak o tych porwaniach...

Co to ma więc znaczyć?

Czyżby porwanie dyrektora de Vadette nie było tak tragiczne jak sobie wykombinował?

— Wściekła historia! — zgrzytnął.

Przyjechałszy na policję, wystąpił natychmiast dwóch agentów, aby dobrze obstawiły policję zarówem, w dom, w którym mieszkał przy rue de Pompe dyrektor de Vadette, jak i w gmachu banku przy rue d'Antin. Gdyby się coś stało, zawiadomią go natychmiast.

Dyrektor Lafetta był w biurze.

Robert-Robert podzielił się z nim szczegółowymi wynikami swych dochodzeń.

(Ciąg dalszy nastąpi)



# W poszukiwaniu talentów

Talent — to wielkie słowo, którym nie należy lekko myśleć i sfałdować. Mamy przecież wiele jednostek zdolnych, energicznych, pracujących pozytywnie na poszczególnych odcinkach naszego życia kulturalnego. Od ich tej działalności zależy wszelakrona rozbudowa kultury. Działalność ta przygotowuje warunki, umożliwiające rozwój prawdziwych, dużych talentów, wnoszących w szarzyne życia nowe wartości. Talent — to wielki dar. Szczęśliwy los obdarza nim mniej lub bardziej uzdolnione jednostki, a z pośród nich wyszukuje swoich ulubieńców — „wybranych”, których obdarza istotnym talentem twórczym, czy odtwórczym. Talent wielki — to niezbyt częsty dar niebos. Skąpo obdarzona natura ludzkości. Tym większa więc odpowiedzialność spada na społeczeństwo, gdy takie talenty się marnują. Wszak do społeczeństwa należy ołaczać wydaną opieką naprawdę utalentowaną jednostkę, utawiać im warunki bycia, torować drogi, jednym słowem — umożliwiać stały, konsekwentny rozwój ich talentów. Wyławianie tych talentów w społeczeństwie — to wiele zadanie patronów kultury, obdarzonych darem przeznaczenia i wnikiowości w najgłębsze tajniki subtelnej duszy człowieka, obdarzonego talentem. To także obowiązek ich do poparcia takich jednostek, które swoim uzdolnieniem zasługują na szczególne wyrożnienie.

A takie wyrożnienie i taka pieka — to zaczynało do bardziej energicznej, sumienniej pracy.

Szczęśliwy los odkrył w ostatnich latach kilku prawdziwych talentów na różnych polach: w literaturze, malarstwie, rzeźbie i kompozytorskim orędzie w sztuce muzycznej. Możemy obserwować jak nienanu w naszych oczach rozwijają się nowe wartościowe talenty, przynoszące chlubę polskiej muzyce, odkrywając się coraz to nowe siły, często zdecydowane indywidualności twórcze i odtwórcze. Nie brak ich również na Górnym Śląsku, w szczególności na gruncie katolickim, gdzie sztuka muzyczna chlubnie zapisała się w Szkole Muzycznej Śląska, Stołnickiego, i w Śląskim Konserwatorium Muzycznym, które stało się ośrodkiem i protektoratem twórczości muzycznej na Górnym Śląsku. W tym ostatnim wybija się wśród uczniów szereg jednostek, które już dzisiaj zwracają uwagę rozpoczętość swych zdolności i wybitnym talentem nawet w dziale kompozytorskim.

Za najzdolniejszego uchodzi w Konserwatorium 23-letni Michał Spisak, który już doceniono posiada w swojej tece szereg utworów, wskazujących na wybitne zdolności i prawdziwy szczerzy talent.

Michał Spisak kształcił się od kilku lat w Śląskim Konserwatorium Muzycznym w klasie znanej i wybitnego skrzypka prof. Józefa Cetnera. Początkowo pracował głównie nad opanowaniem techniki skrzypcowej, na tym też poziomie doprowadził do wysokich rezultatów, zwracając uwagę nie tylko dojrzalosci techniczna, ale i wysokim pogłębieniem artystycznym. Od początku interesowała też Spisaka zagadnienia teoretyczne, krystalizowała się też jego wola twórcza, która skierowała młodego muzyka na drogi równoległe studiów kompozytorskich. Po ukończeniu szeregu przedmiotów teoretycznych, między innymi harmonii pod kierunkiem prof. Tadeusza Prejza, przechodził Spisak do klasy kontrapunktu d-ra Adama Mickschy, a następnie studiując kompozycję w klasie Jana Paderewskiego — prof. Aleksandra Brachockiego. Pod kierunkiem tego doświadczonego pedagoga Spisak szybko się rozwijał, dowodem zaś są dość liczne jego utwory, przezwane instrumentalne, jak np.: Tryptyk góiski (na małe orkiestrę), Suite (na wielką orkiestrę), Koncert skrzypcowy z towarzyszeniem orkiestry, Concertino (na zespół instrumentów dętych, celeste, harfy i kontrabasy, „Muszka złotobrzeszka”), bańka symfoniczna na wielką orkiestrę, solo sopranowe i chór mieszany. Natomiast Spisak posiada w swej tece kilka pieśni z towarzyszeniem fortepianu, kwartetu smyczkowego bądź orkiestry, opracowania ludowych pieśni, suite na dwa fortepiany i t. d. Kto doceniał, naśluchując konserwatorium jest to wiec dorobek wprost imponujący, wykazujący nadto znamioną dużego, prawdziwego talentu muzycznego. Nie omylimy się, twierdząc, że talent tego młodego, a tak zdolnego muzyka i kompozytora, pręcę ciągle naprzód mimo ciekawych osobistych warunków materialnych powinien w przyszłości rozwinać się jak najkorzystniej i przynieść chlubę uczelnii, która go obecnie kształci.

Oby tylko wielki talent Spisaka nie zalał się pod brzemieniem trudnego, ciężkiego życia.

**Dr. Adam Bezuś.**

Zamiast w kurzu i w sadzy podróżujemy LOTEM w czystych przestworach tanio — bezpiecznie — szybko

## Orzeszkowej jakiej nie znasz



W dnie mierze GEBETHNER I WOLFF przyjmują

### SUBSKRYPCJĘ NA TANIE OZDOBNE WYDANIE

## PISM E. ORZESZKOWEJ

30 TOMÓW (Ca 7500 str. Form. 15×21 cm)



pod znakiem Polskiej Akademii Literatury

REDAKTORZY: A. DROGOŚZEWSKI I L. B. ŚWIDERSKI

WYDANIE REWELACYJNE: wszystko, co w dylech Orzeszkowej jest wielkie, nie przemilające, charakterystyczne. Toksy wolno od zniesienia, całą cenurę i „poprawczy”

SZATA ZEWNĘTRZNA: pierwszorzędna, formalna, papier, całość jak w Pisach B. Prusa.

Tom I II — w marcu. Dalsze tomu będą rozesiane oddzielnie, w ilości 4 — 5 tomów kwartalnie



wadr oprawa

CENA: BROSZURA: 88 zł + 10 zł na przesyłkę, płatne I i II rata po zł 10.— dalsze 13 rat miesięcznych po zł 6

OPRAWA: (Placienna) 115 + 10 zł na przesyłkę, płatne I i II rata po zł 10.— dalsze 14 rat miesięcznych po zł 7,50

PRZY ODBIORZIE w księgarniach (tylko w Warszawie) odpada koszt przesyłki

Przy wpłaceniu całej kwoty z góry — 10 zł opustu

ZGŁOSZENIA PRZYJMUJA WSZYSTKIE KSIĘGARNIE

Do Wydawnictwa GEBETHNER I WOLFF, Warszawa, Zgoda 12

Zgłoszam subskrypcję 30 H. PISM ORZESZKOWEJ w broszurze — oprawie — z przesyłką — z odbiorzeniem w księgarni. Równocześnie wpłacam na P.K.O. Gebethner i Wolff 6333 — całkowitą naliczność — I rata zł 10.— reszta wpłaca w 14 — w 15 ratach do 10. kolejnego miesiąca.

Nozwisko i imię \_\_\_\_\_

Adres (dokładny) \_\_\_\_\_

Podpis \_\_\_\_\_

Należyście skreślić. Wysłać w kopercie niezaklejonej z napisem: „Zamówienie Księgarskie”. Znaczek nr. 5.

Wywolenie z biciu w plecach dzięki głębokiemu pozytywnemu cięciu piszczańskiego mułu. Dla kuracji domowej — głowa do użycia kompresy „Gammę” do nabycia w każdej aptece. Jedna kompres wystarczy na 80 raszy. Inf. Biuro Piszczany, Cieszyn 11/12.

## Gdzie najwilejiej piszą

Wydział statystyczny przy angielskim ministerstwie poczty i telegrafu opracował statystyczny porównawczy międzynarodowy ruch pocztowego, z której wynika, że najczęściej piszą Anglicy, gdyż na każdego z nich przypada rocznie 78 listów. Na drugim miejscu znajdują się Stany Zjednoczone z liczbą 67 listów na każdego mieszkańców, na trzecim Szwajcaria (66 listów), na ewolnym Nowa Zelandia (50 listów), na piątym Niemcy (55 listów), na szóstym Francja (28 listów), dalej Italia i Portugalia (po 20 listów) i t. d.

## Siub za frzy centy...

Jak wykazują ostatnio, tylko co opublikowane stat. styczy, w ciągu r. 1935 zawarto ogółem w Stanach Zjedn. 1.827.000 zwizków w małżeństwach. W tym samym czasie rozwiódło się 218.000 par, t. j. na 6 małżeństw przypadka 1 rozwód.

Dla jakich motywów ludzie się rozwodzą w Ameryce? Niekti j. P. Hune z Cambridge, w stanie Hassachusetta, zażądał rozwodu, ponieważ żona jego... chciała stale sypiąć w bucie. Pewna rozwodząca się ze swym mężem, ponieważ dłużej czytał co wieczór w łóżku, podczas gdy ona chciała spać. Inną znowuż żoną rozwodziła się ze swym małżonkiem, ponieważ ten zbyt głośno śrapał, i t. d. t.

Jak wiadomo, rozwody w Stanach Zjedn. są niezwykle tanie. W miejscowości Reno, gdzie na podstawie pewnego specjalnego a absurdalnego prawa zwyczajowego udzielane są masowe rozwody i gdzie przebywają rozwodniczki z całych Stanów Zjedn., udziela się obecnie „siubu” za 3 centy.

## Podwyżka cen żelaza we Francji

Dowiera z Paryża, że w najbliższych dniach francuskie kartele żelaza i stali uchwila mają nową podwyżkę cen żelaza, która przypuszczalnie obracać się będzie w granicach 5 franków kg.

Podwyżka ta stoi w związku z podniesieniem w ostatnich tygodniach płac robotniczych w przemyśle żelazno-hutniczym, jako też zwykłego cen koksu.

## Cudactwa małżeńskie w Ameryce

14.000 dziewcząt poniżej lat 15 wyszło za mąż — Problem małżeństwa czarnych z białymi — Powody wcześniejszych małżeństw w Stanach Zjednoczonych

Afera ślubu 22-letniego farmera Charlie Jonesa w stanie Tennessee z 9-letnią Eunice Winstead wywołała wielkie poruszenie w Stanach Zjednoczonych, nie mówiąc o Europie, w której kierowani głowami nad nieobyczajność Stanów Zjednoczonych. Ale w Europie mało kto zna naprawdę istniejące ustawy małżeńskie w różnych stanach Ameryki północnej. Bo gdyby Europa знаła te ustawy, wieǳałaby, że małżeństwo między Charlie Jonesem a Eunicą nie stanowi wyjątku wejścia. Podkreśla. Jak się dowiadujemy z urzędowej statystyki w r. 1935 około 14.800 dziewcząt poniżej lat 15 wyszło замąż w Stanach Zjednoczonych, 340 zosłalo z nich w tym samym roku wdowami, a 250 rozwiodło się z swoimi mężami.

### NALEŻY WIEDZIEĆ,

że 8 stanów, a to Colorado, Floryda, Idaho, Maryland, Mississipi, Rhode Island, Tennessee i Waszyngton zezwala ustawowo na małżeństwo dziewczątcom o 12 roku życia. Istnieje więc w Stanach Zjednoczonych wiele takich małżeństw, jak Charlesa Jonesa i Eunice Winstead. Brat Eunice, Herbert, liczący zaledwie 16 lat, zaszczeni małżeństwem swojej siostry, podbił w 108 dniach siostrę Charliego, która ma 21 lat. Bo w Tennessee wolno również zenić się mężczyznom o 15 roku życia.

Przed kilku laty opinia publiczna zajmowała się wypadkiem 11-letniej Mary Thompson w stanie Idaho. Bawiła się ona właśnie z swoim psem na ulicy, gdy przechodziła właśnie 26-letni Truman Keller i po pięciominutowej znajomości zaproponował jej małżeństwo. Mary, siostra, zgodziła się i otrzymała dyspenzę od burmistrza, wyszła z miejsca zamk

i urodziła pierwsze dziecko na 8 dni przed osiągnięciem 12 roku życia. Dzisiaj liczy lat 16, ma troje dzieci i żyje bardzo szczęśliwie. Podobny wypadek zdarzył się w Maryland, gdzie młodzi ludzie pobierają się o kilka lat wcześniej niż w Paryżu lub w Londynie, ponieważ na południu i na wschodzie dojrzaloscia seksualna jest wcześniejsza. Po drugie ustawy o wcześniejszych małżeństwach w 8 stanach amerykańskich są pozostałości z czasów kolonialnych, gdy we wszystkich krajach kolonialnych brak było kobiet. Ten drugi powód przestał dzisiaj istnieć, natomiast pierwsza dotąd.

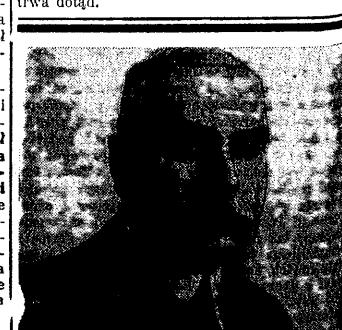
### DOŚWIADCZENIE WYKAZAŁO,

że takie wcześnie małżeństwa nie są wecale niekorzystne ani niebezpieczne. Chodzi o to, że wprowadzając mężczyznę jest starszy do kobiety, ale różnica wieku nie jest znacząca, chociaż w stanie Illinois zdarzył się przed trzema laty wypadek, że 51-letni ślepec posłubił 18-letnią dziewczynę i żyje z nią dość szczęśliwie.

Znacznie trudniejszy jest problem wcześniejszych małżeństw między białymi i czarnymi w Ameryce. W tych dniach zdarzył się w północnym Mississipi, który wywołał prawdziwą sensację. Chodzi o mulata Jona Monsefie, liczącego 36 lat, który chce poślubić miss Delta Pa.mer, dziewczynę „białą” i liczącą zaledwie 14 lat. Małka dziewczynka nie sprzeciwiała się małżeństwu, ale w cał sprawie wmeyeła się policja i aresztowała narzeczonego, narzeczoną i matkę, ponieważ naruszyli ustawę. Oczywiście, usta wa zezwala na ślub nawet 12-letnim dziewczętom, ale traci swoją moc, gdy chodzi o małżeństwa mieszane.

### NASUWA SIĘ PYTANIE

skąd to pochodzi, że taie wcześnie małżeństwa w Stanach Zjednoczonych są dozwolone ustawowo. Po pierwsze chodzi o stan położone na południu. Leżą one na stopniach sześciokości, biegących po drugiej stronie kuli



W dniu 16 dnia przybywa do Polski rumuński minister spraw wewnętrznych dr. G. Anghelescu

## Literatura i nauka

Aleja Szwajcera

### Wiersz dla drukarza \*

Szybko, szybko, przedniutko — uwiaja się twoje palce.  
Układasz zręczne literki — arkusze idą na walce.  
Korekty przynosi nowy umorusany chłopiec.  
Błędów tu jest zadużo — błędów jest całkowicie —  
Mysiąć nie możesz zupełnie — nie możesz mieć wychmienia,  
Drukarnia na ciebie czeka — czekają znów zamówienia.  
Raz ci mignęło słowo — słowo jak promień gorące,  
Nieznanie jak krale dalekie — nęcace jak taki pachnace.  
I nagle poprostu przyszło ci to do głowy.  
Że ty drukujesz książkę — że ty jesteś twórcą słowa  
Że nie znasz swojego dzieła — że nikt nie słyszałeś,  
Jak pięknie brzmiały te słowa — które dalcami cztałłeś!

\* Wiersz wyróżniony na konkursie utworów o książce, zainicjowanym przez Związek Księgarzy Polskich.

### Najpopularniejsza książka — o millionowym nakładzie

Najpopularniejsza książka nie tylko w Ameryce, ale i na całym świecie jest niewątpliwie powstanie wspomnianej książki. Pan Margaret Mitchell jest żoną dziennikarza, staje rożniąjącego własnym autem po wszystkich stanach USA. W jednym z takich rajdów, pan Mitchell padł ofiarą katastrofy samochodowej. Ostatk zmarzona była przez długie lata przebywając w samotności, przykuta do krzesła. Po przewróceniu się jej domowej biblioteczki, z nudów poczęła spisywać wspomnienia o opowiadaniu dziadka i ojca "Wreszcie — a było to w roku 1926 — manuskrypt był gotów. Nie-

Codziennie Jafską Pomarańczę dla dziecka Pani zleci każdy lekarz, gdy pragnie Pani widzieć na policzkach swego maleństwa rumiany blask leśniczego życia.

### Jafskie Pomarańcze

To eliksir przeborgaty w witaminy, jakim obdarzyła nas szczodre natura. Nie odmawiając swemu dziecku tego dobra, dziesiątki, a będzie jak najzdrowsze. Należy mu podać smaczny sok z Jafskiej Pomarańczy przed, podczas lub po każdym posiłku.

**Jafskie pomarańcze i grejpfruty są najsoczystsze owoc palestyński**



przypuszczała nawet, że ktokolwiek polasi się na to „bzdury”. Traf chciał, że przypadkowo przebywający u państwa Mitchell wiceprezydent Stanów Zjednoczonych Mac Millan zainteresował się powieścią pani domu i po prze czytaniu wyraził chęć wydania jej. Po pewnych

poprawkach i skrótach, książka ukazała się akurat w dziesiątce lat po jej napisaniu (1926–1936). Dalsze jej dzieje są wiadome. Osiągnęła w niespełna sześć miesięcy 1.000.000 egzemplarzy nakładu.

### Kaz mierz Czachowski

# O LIRYCE I LIRYKACH

„Poemat liryyczny, wykwił wzruszeń najdoskonalszych i najskrajnej subiektywnych, jest przetworem ulotnej, pierzchliwej myślającej chwil. Zarazem jednak, jako dzieło sztuki, dochodzi do pełni znaczenia i wartości estetycznej wtedy dopiero, gdy umie się pomocą środków i metod artystycznych wznieść się ponad tę znakomosć dorążającej chwil i ponad zmieniącą, nietwarzą doczesną jednostki, gdy z potoczych, przypadkowych i przypadkowych pierwiastków czystej indywidualnego przeszycia wysuną ich wieku, ogólnoludzki świat, gdy w wiecznotwierdzącym materiale jazyka i przewietrznia je, przygważdza raz na zawsze i niewspółczesna, czyniąc go dla wszyskich uchwytnego i zrozumiałego”.

Streszczając to rozwinięcie zdanie Ostapka na światach i w rozwidlach i warościach poezji liryycznej, najkrócej powiedzieć można że

#### UTWÓR LIRYCZNY JEST POETYCKĄ OBIEKTYWIZACJĄ INDYWIDUALNEGO WZRUSZENIA.

W dalszym ciągu swych rozważań tenże krytyk wskazuje na związek poety z społeczeństwem. Aby więc nie tworzyć z niczego i nie działać w przódni. W środowisku, w którym się rodzi, nychowią i kształcą, zastaje on już pewne w historycznym rozwoju języka urobowione formy wykwiłu poetyckiego, które ustawa i pisemna tradycja z pokolenia na pokolenie przekazuje.

Poeta więc wyraża także takie współczesne wartości narodowe i dnia, ujęte wszelako w artystyczną formę utworu poetyckiego. W twórczości artystycznej nowa forma stwarza nową treść, ale u boku swoich form i treści wyplýwają z ogólnego narodowego dobra kultury, które jest zarówno materiałem, czym tworzym i podstawą, czym społecznym uzasadnieniem wartości artystycznych. Oba te czynniki stawiają opór twórcy wysiłku, dążącemu do nowych zdobyczys indywidualnych. Poeta przeło, „aby cel swój osiągnąć, musi przestarzałe formy lamać, nowe wznosić, musi walić i na nowo dźwigać, burzyć i odłudzowywać. W rezultacie charakterystyczny styl poety jest zawsze wypadkową między tym ustrojem języka, jaki w środowisku swym zastał, a odrebnymi wymogami jego właśnie, nowy ton wprowadzającej indywidualności, stanem równowagi między twórczem a siłą konstruktyną i organizatorską, która je ugniata”. Łatwy stąd wniosek, że czym po obu stronach tej równowagi większe występują wartości, tym lepszym jest rezultat. Idzieli tu jednak o to, aby nie tylko obie szale, czyli szala tworzyska kulturalnego i szala twórczej indywidualności, były najwiejszej obciążone, lecz żeby właśnie utrzymać je w równowadze. Odchylenia od tej równowagi na stronę tworzyska kulturalnego obniżają indywidualną wartość twórczości, odchylenia zaś na stronę wysiłku indywidualnego utrudniają porozumienie między twórcą a społeczeństwem, czego wybitnym przykładem tworzość Norwida lub Mielęckiego. W miarę jednak reprezentatywnego znaczenia indywidualności twórczej, jak to było ze Słowackim, jak się dopiero teraz dzieje z

Norwidem, powstawać mogą i zazwyczaj powstają nowe przesunięcia w tym wzajemnym stosunku. Oto nowe zdobyczys indywidualne „wchodzą w życie i ustalają się jako obiektywne”, stają się znaczącym wyrazem epoki i „wzorem pewnego szczególnego typu odczuwania rzeczy i zjawisk, pewnej osobliwej wizji świata i życia”.

W ramach tak szerszych pomieszczeń się artystów różnego rodzaju i o różnej wartości.

#### ZADANIEM KRYTYKI JEST PRZEDWE WSZYSTKIM ODKRYWANIE ALBO WSKAŹNIE, NIE OKREŚLANIE I OBJASNIANIE INDYWIDUALNYCH WYSZŁEK TWÓRCZYCH,

ale istotne tych wysiłków znaczenie daje dopiero ich ocena w stosunku do ogólnych wartości kultury narodowej. Pod tym względem bardzo łatwo i nieporozumieniu, wynikającym z mylnego ujmowania dzieł sztuki pod mierą ich użyteczności społecznej. Od subtelności i wyrobiennego krytyka zależy właśnie, aby nie tracąc z oczu perspektywy dziesiątej, odnajdywać w dziele sztuki jego istotne wartości artystyczne, w twórczości artysty jego zdobyczys indywidualne. Wśród polskich krytyków współczesnych starszego pokolenia

**OSŁAP ORTWIN**

należy do tych niesłychanych, co nie ogranicza

się do powieściowych impresji, lecz przedzie-

rą się do dnia badanych zjawisk, z pełną świadomością swych odriębnych zadań stają się odczytaniemi i filozofiami nowych wartości twórczych. Krytyk tego typu i na taką mianę rzadko bywa obiektywnym, gdyż biorgie bezpośredniego udziału w walce o idealy sztuki, posiadające musi osobistość przebranione postuły, w których zwycięstwo wadli, właściwe drogi rozwójowej swej epoki. Ortwin rozpoczęł swą działalność z początkiem nowego stulecia, w dobie rozwijania się Młodej Polski. Zagadnieniem, które od razu stało się ulubionym przedmiotem badań Ortwinia, jest twórczość Wyspiańskiego, której poświęcił szereg wybitnych studiów krytycznych o nieprzedawnionej aktualności. Dla Ortwina sprawą w poezji zasadniczą jest wielkość duchowa twórcy. Sprawę jednak lazczy on zawsze z wysokimi wymaganiem kultury artystycznej i z żywym stosunkiem do współczesnej rzeczywistości dzisiejszej. Występuje to wyraźnie w powiększonych studiach Ortwina, których głównym przedmiotem są charakterystyki wybitnych liryków polskich. Oprócz rzeźby o Wyspiańskim, studia te wypełniają poważną część zbiorowego wydania wybranych pism krytycznych Ostapka Ortwina p. t. „Przykrojów” (Lwów 1936, Księgarnia Polska B. Polonickiego).

Występuje to wyraźnie w powiększonych studiach Ortwina, których głównym przedmiotem są charakterystyki wybitnych liryków polskich. Oprócz rzeźby o Wyspiańskim, studia te wypełniają poważną część zbiorowego wydania wybranych pism krytycznych Ostapka Ortwina p. t. „Przykrojów” (Lwów 1936, Księgarnia Polska B. Polonickiego).

W dziale tym najobszerniejszą zajął się Ortwin Kasprzakowiczem i Stafliem. W twórczości Kasprzakowickiego

wieczna wskazują krytyk dwa współrzędne żywioły: przyjemność i winobiegłość, czym poczuć się zmysłowej rzeczywistości bytu ludzkiego i wizualny idealizm prometejski, co z jednakością połączony wyrazem objawiły się w „Hymnach” poety. W ogóle w dziejach poezji narodowej twórczość Kasprzakowica — zdaniem Ortwina — reprezentuje zachowawczy, niepozytywny pietwasteck chłopskiego hantu i chłopskiej odporności, nieustępliwy instynkt prostego, biologicznego trwania i nieugnione moc ostatnia się świat wszelkiej, jaka by bądź była, zmiennej losów kolet”. Natomiast po ciąg Leopolda Stafla nazywana Ortwin filozofią liryki, w której poeta przewyściął wszelkie narwane nastoje, a poprzez poszukiwanie ramienia magnesu, stał się wyhawca samego instynktu życia, jego nowoczesnym piewem i organizatorem nowego ładu poetyckiej harmonii.

W dalszym ciągu swych studiów nad współczesną liryką polską, w poezji Bolesława Leśmiana, Ortwin niepozostępnie czym odkrywał nową, nieznianą przed nim w literaturze formę objawiania z przyrodą. Józefa Ruffera i przedwcześnie zmarłego Ludwika Marię Stafla (młodszego brata Leopolda), przedstawiając go potomów wzorców religijnych. W tym Eugeniusza Małackowskiego uderza go przede wszystkim szerokie techniki stepowe, z czym się wiąza z żywiołem odzucie przyrody, i umielenie służby żołnierskiej, i czymna miłoś ojczynny. W rozbiorze energetyczno-liryki Juliana Tuwima dał Ortwin najlepszą charakterystykę naczelnego poety „Skamandry”. Bardzo wnioskliwie odkrywał dystrykcyjne podłożo wzlotów poetyckich Antoniego Słonińskiego. Nie docenia Marii Pawlikowskiej której uskrzydlony epigramatycznie niesłusznie wydaje się krytykowi tylko gestem „rozsztyfowanego piękniostwa”. Z wielkim zrozumieniem wnika Ortwin w „dziewiczość odczuwania”. Maryli Wolskiej. Z wyjątkową wreszcie dobroliwością rozgrzesza Henryka Zbirowskiego z kapitulacją artysty na rzecz gustów politycznych, ale to dlatego, że — zdaniem Ortwina — poeta ten raniem sześci duszy i serca nigdy się idealom poezji nie sprzeniewierzył.

Wydane z końcem roku ubiegłego trzy nowe zbiory czolowych liryków spośród ocenionych w książce Ortwina pozwalają na aktualną konfrontację jego sądów krytycznych z twórczością poetów w ich późniejszej fazie rozwojowej. Są to: Leopolda Stafla „Burza młodu”, Bolesława Leśmiana „Napój cienisty” i Julianu Tuwima „Trud gorycząca” (wszystkie trzy wydane w serii „Pod znakiem poetyów” u J. Morkowicza w Warszawie). Oto i do tych nowych a nadar pieknych utworów filozoficznego liryzmu Stafla, mitologii przyrodniczej Leśmiana i ekstatycznego ubóstwienia słowa przez Tuwima — wytyczone przez Ortwina szlaki charakterologiczne znajdują na ogół dobre zastosowanie. Problierz, to najlepiej chyba świadczący o wnikliwości krytyka i o jego współczesnym przebywaniu indywidualnych dzieł poezji.



Kolosalne śnieżnice jakie w ub. tygodniu na wiedzy Anglię na wielu odcinkach dróg spowodowały dwumetrowej wysokości zaspy.

KONRAD TRANI

# ZEMSTA

Prawdziwie emocjonująca powieść

## STRESZCZENIE POWIEŚCI

Pierre Barroux — międzynarodowy wlamywacz paryski rozprawił w Warszawie kase Mosbacha, zabierając mu gotówkę i cenne klejnoty. Był to akt zemsty za to, że Mosbach przed laty w Paryżu miał spółkę finansową z ojcem Barroux, którego bez cienia skrupułów okolił w interesie. Pierre wraz ze swą śliczną żoną Madeline, z której wybrał się na wyprawę warszawska wrócił z klejnotami do Paryża. Ponieważ cennych klejnotów nie można łatwo sprzedzieć, postanowił uciec się do następującego odgrania roli podupadego hrabiego, który stara się w Londynie klejnotów sprzedawać aby czuwać nad sprawą. Pierre odrywa role kamerywana para hrabiego Gozzi di Pino. Także nazwisko przerwał eks-skrypcyj kawiarniany przyjaciel Pierre'a Barrouxa — Henri. Po krótkim pobycie w Tangerze, gdzie Henri poznał piękną wdowę z Londynu, daną Wiktorię Foster, hrabią i kamerywne przyprowadził do stolicy Anglii, zatrzymując się w hotelu Greyhill. Henri szczerko zawiałył sercem wdowki i gdy już blisko był śluzy z ma, została zamordowana w pokoju hotelowym. Podzielone podołały tam Adamsa, drukującego konkurenta do rekla. Foster którego zastała w krytycznym momencie w pokoju hr. Gozzi. Sledztwo prowadził inspektor Hitler.

25)

(ciąg dalszy).

(Inquest znaczy tyle, co oględźny zwłok. Wedle procedury angielskiej od aktu tego rozpoczęyna się dochodzenie w sprawie każdego morderstwa lub nie wyjaśnionego wypadku śmierci. Z oględzinami zwłok połączona jest rozprawa sądowa, w której biorą udział sędziowie, ławnicy, prokurator, oraz zzewawiani świadkami. Z biegieniem czasu pojęcie to uległo modyfikacji i obecnie inquest odbywa się już bez oględzin zwłok i stanowi rodzaj wstępnej rozprawy sądowej, podczas której głos zabiera prokurator, obrona, świadkowie i ewentualnie osoby podeirane o udział w inkryminowanym zbrodni).

— Niema poco siedzieć tu dłużej — ziewnął Hitler. — Jąde do Scotlandu.

Przy pożegnaniu z kolegą mrucnął jeszcze:

— Pieski fach! Zdawało by się, że sprawą jest zupełnie jasna. Tymczasem i tym razem nie obejdzie się bez murek!

O tej samej godzinie jasnowłosa Szwedka stała przed lada ulicznego baru na kótkach i posiadała się. Nasam przed wypiąta filizanką bardzo gorącą czarną kawą, a po tym zjadła z apetytem dwie pary serdelków. Malała za sobą nieprzespaną noc, ale mimóto to wyglądała niezwykle świeżo i ochoczo. Młody człowiek, który jej towarzyszył wypadał się trochę niedewny. Jenny wsunęła kapelusik pod pachę, dozwalała porannemu wietrzkowi ierać jasnowłosymi włosami.

— Pani ma cudne włosy, miss Jenny — powiedział nieśmiało młody człowiek.

— Hm — skinęła Jenny, dmuchając na gorącą jak ukroj kawę.

To komiczne — znała Jima Nordinga niespełna dżesień godzin. A przecież czuła się w jego towarzystwie tak swobodnie, jak gdyby przyczynili się ze sobą przynajmniej od dżesień lat!

Kiedy George Hammond opuścił redakcję, Jenny zasiadła do maszyny i w błęskawicznym tempie spreparowała dżersze, ozólnikowe sprawozdanie o morderstwie w hotelu Greyhill, zapowiadając w najbliższej rewelacji. Po tym udała się wprost do laskini lwa, czyli innymi słowy, do Scotland Yardu. Jeśli ktoś znał szczegóły tajemniczej zbrodni, to tylko ci panowie! Trzeba tylko przypuścić człowieka, który zechce z nią mówić. Malała nadzieję, że jakoś to będzie Polegała na wskazówkach, których nie poskarpili jej Hammond, no i na własnym sprycie!

Ale już na samym wstępnie czekało ja grube rozczarowanie.

— Nie — powiedział dyżurny policjant — o tej porze nikt już nie urzęduje! Moja panieneczko, przecież już po dzies-



## Zla przemiana materii przyspiesza starość

Zanieczyszczona krew może powodować szereg rozmaitych dolegliwości ból artezyusz w wądrze, ból w wątrobie, nieśmak w ustach, brak apetytu, skłonność do tycka, plamy i wyrwany na skórze. Choroby zlej przemiany materii niszczą organizm i przyspiesza starość. Racjonalna zgoda z naturą kraciąca jest normowaniem czynności wątroby i ne-

rek. Dwudziestoletnie doświadczenie wykazało, że w chorobach na tle zlej przemiany materii, chroniącego zaparcia, kamieniach żółciowych, żółtaczce otyłości, artezyusz ma zastoście zioła „Cholekinaza” H. Niemojskiego. Bioszurz бесплатно wysyla labor fiz. chemicznych Cholekinaza H. Niemojskiego, Warszawa Nowy Świat 5, oraz apteki i sklepy apteczne

Co za bezczelność! Powiedział do niej „moja panieneczko“! Do niej, Jenny Olsen, dyplomowanej dziennikarki, korespondent dwóch dzienników i przynajmniej dziesięciu tygodników! A przy tym wszystkim iasnym było, że poli-

cjant nadzwyczajnie kłamie. W oknach szarego gmachu, w którym mieściły się biura Scotland Yardu, błoniły się liczne światła! Rozgorzczone Jenny chciała natychmiast zawiadomić policjantów, ale w tej chwili, właśnie paląc policjantowi kazanie na temat dobrzych manier, ale w tej chwili, z głębokiego gabinetu wyszedł jakiś młody człowiek.

— Ach, to pan! — zauważyła Jenny z zachwytem.

Po tym podbiegła, wsunęła ręce pod ramię młodzieńca, i energicznie pociągnęła go z powrotem w głęboki gmach.

Nanadniety nie stawiał oporu, wyraźnie zaskoczony, ale brygantynie nie oburzony.

Musi mi dać pomoc — szepnęła z przejęciem Jenny, kiedy znaleźli się poza polem widzenia zdumionego policjanta. — Chcę koniecznie wejść do środka!

Młody człowiek rozbawionym wzrokiem spojrzał na jasnowłosą osobę.

— Oto moja lexitwmacja dziennikarska — ciągnęła dalej Jenny. — Nazywam się Jenny Olsen. A pan? Zawsze lepiej jest wiedzieć, jak się nazwana jest przez przyjaciela... Jim Nording? Bardzo mi miło! Świeśnie! No tak, mamo tu do załatwienia kilka spraw. Czy zechcesz mi dać pomoc?

Było to zresztą pytanie czysto retoryczne i panna Jenny brygantynie nie czekała na odpowiedź.

— Czyż pan tu jest? — pytała dalej. — Mam nadzieję, że ma pan pewne istotne interesujące informacje, kaza-

wpływ w kierowniczych kotaach Scotland Yardu. A może pan sam jest „kierowniczym kolem“? To było by nadzwyczajne!

— Nie jestem musiał pania rozczarować — odpowiedział zmartwiony Jim, który w tej chwili był w bardzo wiele za to, żeby być kierownikiem Scotland Yardu, jakkolwiek na ogół nie żywiał takich ambicji. Zależało mu jednak na tym, żeby znajomość ze śliczną, jasnowłosą dziewczynką nie skończyła się na tej rozmowie. — Nie — powtórzył.

Jestem zaledwie jednym z rzeczników, których pracuje tu sporządzanie. Specjalności moja są monety, orientuję się również w falszach banknotów i dokumentów.

— W każdym razie zna pan tu wszelkie prawdy? Na jakiej stopie jest pan naprzekąt z nadinspektorem Hellwayem?

— Hellway? To mój najbliższy sąsiad! Gabinet nasze przytkała do siebie.

— Cudownie! — Jenny z zapalem krzebała w notatkach — No tak, nadinspektor Martin Hellway... George Hammond powiedział, że on ma dużo sympati dla dziennikarzy.

Jim Nording poczuł naraz nieuzasadnioną awersję do tego Hammonda, który był najwidoczniej w zażółtych stosunkach z jasnowłosą przedstawicielką prasy.

— Niech pani pozwoli ze mna — powiedział butnie. — Hellway jest jeszcze w biurze, zaprowadź pana.

Hellway okazał się istotnie czarujący człowiekiem. Udzielił Jenny mnóstwo interesujących informacji, kaza-

przynieść do swojej kancelarii herbarza, zdradził bez oporu nazwisko lekarza, który kierował sekcją zwłok. Często w panne Olsen wspaniałym papierosem i aromatyczną herbatą, której sam pochłaniała całe litry. A co natychmiast, komunikował jej natychmiast każdą otrzymaną z miasta nową wiadomość, a raczej nie każda, lecz prawie każda. Ale tych drobnych przemilczeń Jenny nie domyślała się nawet. Zdawało się, że Hellway nie ma przednią żadnych sekretów.

Młoda dziennikarka była w siódym niebie. Przy tym wszyskim nie zapomniała jednakże o interesach zawodowych i wyzyskiwała nadarzającą się okazję, starała się porobić jak najwięcej znajomości. W ten sposób zabezpieczała się przed tyranem, byłego posterunkowym, który mógł odmówić jej prawa wstępu do Scotland Yardu. Niedroga na tym — siniąła ją nazwą „panieneczka“! Co za bezczelność! Ładna panieneczka! Jenny miała sto sześćdziesiąt dziewięć centymetrów wzrostu!

— Czy w tym domu nikt nie nocuje? — zapytała Jenny, kiedy około godziny trzeciej nad ranem wciąż ieszcza dobierała się przed dzwonkiem telefonicznym, a na korytarzu dudniły kroki.

— Część ludzi czuwa stale. Zwłaszcza teraz, gdy nagromadziło się duży robot — wyjaśnił Hellway. — Jeśli natomiast leniwy Jim pracuje do dziesiątej, to najlepszy dowód, że jesteśmy zawaleni pracą.

— Nie biore panom tego za złe — powiedziała wielodusznie Jenny. — Zawsze się dziwiłam, że ludzie tyle czasu marzą na spanie. Szkoda każdej chwili, prawda?

— Ha, ha — roześmiała się Hellway. — Jestem ciekaw, panno Jenny, czw. nie zmieni pani zdania, kiedy bedzie w moim wieku!

O godzinie czwartej Jenny dowiedziała się, że kamerywana hrabiego jest jeszcze nie ma. Natychmiast zawiadomiła o tym redakcję pisma, w którym pracował George Hammond. Ale Hellway baczył pilnie, żeby do druku nie przedstawiło się ani jedno zbyt częstecze słowa. Upiątek znalazła się Jenny w olbrzymim brzydkim sali i pałacu papierosa za piętnaście tonów. Papierosa, którym starszy pan zmarł na spanie. Szkoda każdej chwili, prawda?

Podobnie jak w tej chwili, kiedy pisała smakiem czarną kawę.

— Dokąd panno Jenny?

— Do domu. Muszę się wykapać i przebrać. O ósmej jest inquest. Pójdziesz ze mną?

— Naturalnie! — odpowiedział bez namysłu, choć nigdy jeszcze nie oglądał takiego widowiska.

ROZDZIAŁ XIII.

## W labiryntie poszlek i domysłów

„Ogledźny zwłok“ odbywał się w wielkiej sali, przypominającej betonową stajnię, o zakurzonych oknach i bardzo ograniczonej ilości miejsc do siedzenia. Na dworze świeciło doczepne słońce, czerwone, ale tu było chłodno i mroźno.

W roku stał stolik dla sędziego i protokolanta, kilka krzeseł, zarezerwowanych dla osób urzędowych, oraz dla skarżonego. Świadkowi mogli sobie siedzieć jak chcieli. Był to wyprodukowany sposób skracania zezań.

Wszystko razem wyglądało jak ordynacja właściwego przewodnika sądowego. Reżyseria spoczywała w rękach policji.

(ciąg dalszy nastąpił.)

SMACZNE I POŻYWNE SA



MAGGI  
ZUPY

JEDNA KOSTKA 20 GROSZY

## Ze śląskich kopalń i hut

### Wezwanie

Młodzież bezrobotna urodzona w latach 1917, 1918, 1919 zgłasza się do służby w Ju- Śląskich hufcach pracy. Zgłoszenia przyjmują zarządy gmin (magistratów) do dnia 15 marca.

### Po orzeczeniu Komisji Arbitrażowej

Jak się dowiadujemy, śląski zawodowa gminna powstawa decyduje o orzeczeniu Komisji Arbitrażowej w sprawie wosaków w zakładzie 15 bm. na posiedzeniu Komisji dziedzisiątkowej.

### Ugodowe załatwienie sporu

W sobotę ubiegły w Inspektoracie pracy w Gorzowie odbyła się konferencja pomiędzy firmą Socha a przedstawicielami rady zakładowej i Związkówmetalowców ZZZ w sprawie rozdzielenia świętówek, wypłacania dołgów socjalnych i deputatu. Po rozpatrzeniu sprawy p. insp. Papierz wydał orzeczenie, na które zgodził się przedstawiciel firmy Socha, talajacej: Robotnicy otrzymają dodatki kolejne od 1 stycznia br. następnie deputat będzie wydawany w jakości najlepszej, robotnicy będą równomiernie mili rozdzielenie świętówek. W przypadku nie porozumieństwa się o orzeczeniu, inspektor pracy na firmę natychmiast grzywnę. Z ramienia ZZZ w konferencji udział brał sek. p. Witczyński.

### Wynik wyborów

W wyniku wyborów do rady zakładowej Bynickiej Fabryki Maszyn ZZZ uzyskało pięć mandatów, a ZZP jeden uzupełniający.

### Gospodarka polskiej floty handlowej

Liczba statków o pojemności powyżej 20 ton, zarejestrowanych na dzień 1 stycznia 37 roku wynosiła 96 jednostek o łącznej pojemności 97.440 t. W stosunku do roku ubiegłego tonaż zwiększył się o 7 jednostek i 16.188 t. Obecnie znajdują się w budowie 4 statki towarowe i pasażersko-towarowe, które zwiększą tonaż o około 25 tysięcy ton. Dwa z tych statków — motorowe po ca 1000 ton buduje Stocznia Polska w Finlandii na Stoczni Crichton-Vulkan w Abo; dwa transatlantyki motoryzowane budowane jadące w Anglii na stoczni Swan-Hunter, drugi w Danii na stoczni w Nakskov, będą to statki o pojemności ca 11.500 ton każdy i zamienią one eksplorowane dołechaz na linię południowo-amerykańską "Pulaski" i s/s "Kościuszko".

DR. WŁADYSLAW DZIĘGIEL.

### Śląsk w nocy

Wydaje mi się, że nie ma takiego skrawka ziemi, któryby w żadnej porze dnia i nocy nie był interesujący: tylko, iż jeśli niektóre krajobrazy o każdej porze są piękne, to są i takie, które tylko w pewnych okresach dnia lub nocy potrafią na siebie skupić naszą uwagę. Przedstawiamy nierzadko przez obszar ziemi piaseczyńskiej, z którego tu i ówdzie tylko usiłują wyrównać karłownie, sosny, krzywe, rachiticzne, zakładki kępy ostrej trawy imituują, zaledwie w gminie dziedziczej zielone koberce podszytuje. Ploty szarego piasku nęczą oko. Nie ma na co patrzeć — smutek przypłynie się do zbyt, przez które daremnie usiłujemy dostrzec ciekawego, wszelkiego. Ale przede wszystkim ta sama droga w księżycową noc majową zas nadniczo zmienia się tem sam krajem — skapane w blaskach księżyca rachiticzne i osnosy jakby wyszlachetniały, a ich za dnia dwucenne, nieskoordynowane kształty nęczą do niesamowitości. I kępy trawy zdają się uniejszyć — i piasek szary w liliowej poświacie ukrył swój smutek — przyciąga, wabi. Jakoby przyczemnie oprzeć wówczas czole o szybe edzającego pociągu i zapomnieć na chwilę, że nogi tymczasem za nami pali fajkę, albo grube tyto, lub też obiera brudnymi rękami kwasną pomarańczę.

Ale który z nas nie był smutny, przejeżdżając przez duże obszary młodych lasów, na których ni trawa porządną nie rośnie, ni kwiaty się do chrupek nie uśmiecha, jeno tu i ówdzie bociany swe długie nogi zanurzają w

### Górnik kopalni „Silesia” domaga się pełnego tygodnia pracy

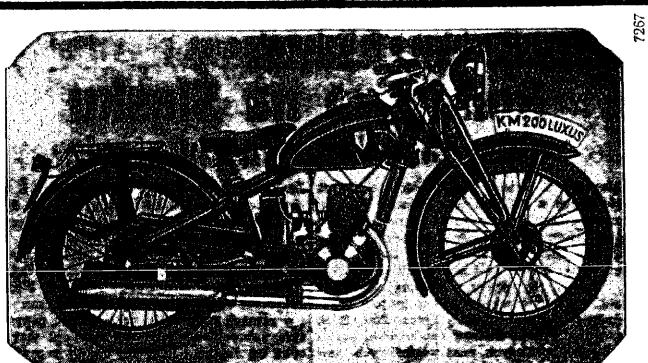
W ub. niedzięgę odbyła się w Czechowicach na Zebraczy międzynarodowa konferencja przy udziale ponad 70 delegatów. Przedmiotem obrad konferencji była sprawra zezwolenia czasu pracy do 4 dni tygodniowego i zapowiedź przed dyrekcją kopalni „Silesia”, że w najbliższym czasie zostanie praca ograniczona do 3 dni tygodniowego. Konfederacja wyowiedziała się stanowczo przeciwko takemu

zredukowaniu czasu pracy i uchwaliła jedno głosami zwolnienie na niedzielę i 14 bm. wiec górników celem naradzenia się nad wytworzoną sytuacją. Zarobki górników kopalni „Silesia” są znacznie niższe, aniżeli w górnośląskiej części Województwa Śląskiego, to też ograniczenie czasu pracy do 3 dni w tygodniu grozi rozbiciem górniczym kopalni „Silesia” skrajna niedzda.

### Spór zarządkowy w hufach szkła na Śląsku

W ub. piątek obradowała Komisja Arbitrażowa pod przewodnictwem naczelnika inż. Kosutha w sprawie uregulowania zarobków w fabrykach porcelan i hutach szkła na Śląsku. Po rozpatrzeniu wniosków ze strony związków zawodowych oraz sprawdzeniu dotychczasowych zarobków, Komisja Arbitrażowa przyjmując do wiadomości oświadczenie pracodawców, że chcą podjąć pertraktacje ze związkami zawodowymi w sprawie zawarcia umowy tra-

tyfowej, wydała orzeczenie następujące: Stroną zainteresowaną daje się termin trzy tygodniowy do przeprowadzenia bezpośrednich rozmów z tem, że wszystkie sprawy sporne zostaną po tym terminie ostatecznie rozstrzygnięte przez tę Komisję. Z ramienia ZZZ udział w Komisji Arbitrażowej brał sek. Bajdur, stanowisko związków zawodowych przedstawiali sekretarze Wilczyński i Strykowski.



**Generalne przedstawicielstwo MOTOCYKLI D. K. W. na Woj. Śląskie, Krakowskie i Zagłębie Dąbrowskie  
FR. GRABOWSKI I SKA**

Biuro sprzedaży i stacji obsługi: Katowice, ul. Raciborska 14/16 — Telefon 352-77, 324-10

### Zatarg w fabryce cementu w Goleszowie

W tych dniach odbyły się pertraktacje między Goleszowską Fabryką Portland Cementu w sprawie umowy zbiorowej na rok 1937. Roboc-

bicie, sieje postrach wśród zab i niektórych zabobonnych ludzi. Ale przejdźmy się tedy wieczorem, o zmroku, gdy tuż nad ziemią snie się poczynając długie welony delikatnej mgły, otulając słońca i szmeriące na wietrze szuwary. A gdy jeszcze na tym romantycznym tle zaby, tak w ciągu dnia mało poetyczne, chōrem się odzewia — warto i okno otworzyć i chłonąć czar laju tak jeszcze niedawno nie interesujących.

I t. d. ci, co o świcie na grzyby chadzali, noce spędzali na szczytach górz, marzli, ile się dało, byle tylko zobaczyć jak słone wstaje na wysokości 2 tys. metrów, a jak na 20 m. nad poziomem morza i jak się kładzie spać, albo też ci, co w zimie w nocy szukali schroniska, które jak na złoty wicher i śnieżycę kędry w inne miejsce przenosły — ci wiedzą aż nadto dobrze jakim zmieni się świat; gdyby atoli znalazły się jakieś tak nieuleczalne ptymityczny człowiek, iby tej prawdzie wierzyć nie chciał, to powinien przyjechać na Śląsk, a odjedzie natwrocny.

Kolokwijk jechał w noc pierwszy raz na Śląsk od strony Krakowa i na odcinku Szczakowa — Mysłowice, wyjrzał nagle po prawej stronie przez okno wagonu, zobaczył na tle nieba olbrzymią lunę. Jakby kilka misiów skrzydło. To pierwsze wrażenie jest najmocniejsze i nikt go zapomnieć nie potrafi. Chociaż noc już głęboka, zda się, że słońce zapomniało zgasić swojej krewnej zorzy wieczornej, która się po siolecie nieba rozlała, gwiazdy przyćmiły i dymy dla dnia sine rdzą napełniły. To na niebie. A na ziemi morze światła. Przedziwnie żywe było nocne. Niesłoneczne tysiące blyskotek igrały jakby małe plomyczki na wietrze, jakby ktoś z nieba na ziemi stracił gwiazdy co najprzedejnie i porozwieszad na sznurkach i kazał im dalej mrugać filigranie.

Kto na ziemię Śląską w nocy po raz pierwszy wstępował od południowo-wschodniej strony, dobrze zrobi, gdy zatrzyma się na wzgórzu pod Mysłowicami przy słynnym „frójką 3-ch cesarzy”. Stąd bowiem roztacza się nie tylko widok czarnego na gorenąca światła miasta, ale nadawszy dostrzega się, jaką straszliwą zbrodnią było rozdarcie trzech ogólnistycznych pól między trzy państwa w dobie naszej niewoli. Widać stąd trzy zagłębia: śląskie, dąbrowskie i krakowskie. I patrząc, dzisiaj czeka porywa, jak te światelka migają we wszystkich trzech zagłębiach jednakowo, ze strojnym harmonijem! A przecież tak jeszcze niedawno były to oboje, zamknęte dla siebie światy. W dzień patrząc, widać z pagórków brzudzonych wszędzie Czarne Przemyśl, z drugiej strony nie wiele mniej pokalaną Przemszę Bialą, dalej zaś Brynią. To dawne granice. Światło dneenne nam je przypomina. Ale noc tu nie zna sztucznych granic. W nocy, stojąc na wzgórzu pod Mysłowicami, gdzie do niedawna wznosiła się jeszcze butnie wieża Bismarcka, nikt nie potrafi wzrokiem odszukać mostka granicznego na drodze z Mysłowic do Sosnowca, choć w dzień ta latwo go znał. Dąbrowa świata nocą zaciąga echa dawnych krzyków i mrugając do siebie z trzech zagłębi wzgólowych, prawią nam je nierozerwalnością tego kraju czarnych diamentów. Chodźmy tam przez dziesięć lat wieczorni o różnych porach roku i wglądając się w tę opowieść. Nie znudziła mi się nigdy.

Gdy przejeżdżamy pociągiem od Mysłowic do granicy Śląska Opolskiego, płynące bez przerwy przez morze świata. Koło nie zna dobrze tych okolic nie orientuje się nigdy, gdzie kończy się jedno miasto a zaczyna się drugie, gdzie kończy się dominium jednej kopalni, czy buty, a gdzie zaczyna się drugie.

## NA ŚWIĘTA

### JAJKI

czekoladowe, od najskromniejszych do ozdobnych napakowane czekoladkami.

### FIGURKI

z najlepszej czekolady.

### ŚWIĘCONKI

z czystego marmecetu i czekolady na sztuki i na stolikach.

### TORCICKI

pralinowe, orzechowe i ananasowe.

### CZEKOŁADY

w proszku i bloku do mazurków —

poleca

6826

### E. W E D E L

### Hemoroidy

są przyczyną złego samopoczucia i t. p. Należy bezwzględnie usunąć te dolegliwości cierpienia. Przy hemoroidach stosuje się

**Anusol**  
GOODECKE  
Do zatrzymania wyleku.  
12 szczepków zł. 50  
8 szczepków zł. 3.00

### Umowa między hutnictwem żelaznym Polski i Czechosłowacji

W tych dniach przedłużona została umowa pomiędzy hutami żelaznymi Czechosłowacji i Polski. Umowa ta, która wygasła pod koniec 1936 r., przedłużona była prowizorycznie z miesiąca na miesiąc, a dotyczyła ochrony terenów zbytu poszczególnych grup producen-

tów. Przepisy o ochronie terenów zbytu obejmują również rynek austriacki i węgierski. Przedzenie tego porozumienia na dłuższy okres stabilizuje stosunki w dziedzinie zbytu żelaza.

nicy żadają 25% podwyżki plac, powiększenia deputatu opałowego, regulacji plac w poszczególnych kategoriach itp. Dyrekcja stanie na stanowisku, że nie może uwzględnić żądań robotników, wobec czego zaistniał zatrzymanie. Organizacje zawodowe ZZZ i Chrześc. Zj. Zaw. złożyły wobec dyrekcji świadectwo, że od żądań nie odstępują, i wrócią się do inspektoratu pracy w Bielsku o zwolnianie konferencji. Wypadka nadmieniona, że ZZZ i Chrześc. Zj. Zaw. idą razem, natomiast klasowy Związek prowadzi odzielnie pertraktacje z dyrekcją cementowni.

Wszystko się zlewa w jedno potężne skupisko oślepiające ogieniem. Ale to mączeń nie tylko oczy — nerwy także! Tu człowiek spała się szymbko, jeśli żyje rytmem tej ziemi. Kiedy gdzieś półtora roku temu jechaliem całą noc przez blisko półki z Wilna do Kramnicy, szukałem całymi godzinami światła na ziemi, ale prócz gwiadka na niebie i iskier komina lokomotywy dugo nic innego nie widziałem. A to takie kraj i to w swoim rodzaju nawet piękny kraj! Tam można było odpocząć. Ale jakoś mi mimo wszystko lekko było za Śląskim ogniem. Lubie wpatrywać się w nocy w huty śląskie, gorące „hasiem”, lubie wśluchiwać się w syk stycznego na wietrze rozpalonej szlaki. A nie znam potężniejszej żywiołka w nocy, jak spust roztopionego żelaza z pieców martinowskich do olbrzymich kadzi. Kilkometrowy wodojędłowy dach ognistej szlaki. Aż do rana wypełniają go pieczętami i szewcami, którzy w nocy rysują we wnętrzu człowieka, patrzącego na ten fenomenalny obraz, którego nikdy drugiemu wierne opisać nie potrafi.

Ale wędrowiec w drobnym ulamku czasu przemierza ognista noc przemysłowej części Śląska. Bo to nie wielki obszar. Szyi wrzędzą, stanie gdzieś kolegi Łagiewniki nad granicą — lecz jej nie zobaczy. Natomiast zobaczy po tamtej już stronie takie same światła, tak samo mrugają i czubki baldy się żarzą i kominy takie same, okrągłe, wysokie w niebo się wleżą, na którym ciąg dalszy luny z pod Mysłowicą się ścieli. Dymy przechodzą z jednej strony do drugiej — nikt nie pytać. Przez środek drogi położono drewniany drag pomalowany dwoma kolorem. Obok, przy tylnej stronie, jest jeszcze jedno światło. Ten kawałek drzewa w poprzek drogi wymaga osobnego światła, bo tak łatwo by go nie zauważyć.



## Najweselszy film Shirley Temple p. t. „Bogate Biedactwo”

Zwolennicy mając, genialną gwiazdkę Shirley Temple, tak dzieci, jak dorosli, zapewne ucieszą się radosią nowina, iż już wkrótce na ekranie kinematograficznego Capitol pojawi się nowy film kochanego złośnika brzadka.

„Film ten nosi tytuł „BOGATE BIEDACTWO” i jest bezpośrednio najlepszym obrazem małego rodzeństwa ekranu. Każdy film Shirley stanowi wydarzenie w 1 edycji kinematografii. Ta mała gwiazda ubila się mocno, a parę godzin przedmiotów kina „nie ma czasu do tego kuli, ziemniaka człowiek, który by nie przepadł za tym cudownym tworzeniem.”

Shirley — to już „utynowana” aktorka, która operuje wielkim „resztem najtrudniejszych ról”, jak „BIEŁA BIEDACTWO” towarzyszy „najweselszy i najokazalszy film tego chłopca gwiazdki Shirley” — „wym razem czerwone, żółte, zielone, białe i szare” — „w tym filmie, który odnosił wspaniałą rolę, jak w „m ob. zie. Ustyszymy” — „mającej „wypadek” w „ej wykonaniu” — „zgodnie z podziałem, dop. adrono do porządku” — podziwiały, dop. „adrono do porządku przez Shirley tukupki i stop.”

Dzięki „Bogatemu biedactwu” Shirley na koniec sezonu na najpopularniejsze gwiazdy świata, ustanowionym miesiąc temu w Ameryce, uzyskała pierwsze miejsce, ustaniając takich tytanów, jak Robert Taylor, Clark Gable i Greta Garbo.

Obok Shirley grają w filmie „Bog. te b. dac.” Alice Faye, Michael Wlail i Gloria Stuart. A wiec już wiadomo, co oczekujemy — s. wszyscy na premierze tego filmu w kinie Capitol.

### KONTROLA CEN W BYTKOWIE

(K) Ostatnio odbyła się na terenie gminy Bytków kontrola cen artykułów pierwszej potrzeby w wszystkich sklepach i sklepkach Niektóre sklepy i rzekomu polecono, aby obmyślić ceny i dostosować sie do obowiązującego cennika. Kontrole przeprowadzała specjalna komisja strażnicza pod kierunkiem nacz. gminy p. Wałkowskiego.

### KONTROLA BEZROBOTNYCH W MICHAŁKOWICACH

(K) Wszyscy bezrobotni, korzystający z akcji komitetowej, zgłoszą się do kontroli w biurze Lokalnego Komitetu Funduszu Wsparcia w dniach 10–12, w celu wymienionego porządku zabezpieczycielskiego: dnia 16 marca br na ul. T–Z, 7 marca na ul. S–I 18 marca na ul. T–Z.

### Z Mysłowic

#### KURSY RATOWNICZO-SANITARNE DLA SZKÓŁ W MYSŁOWICACH

(M) Miejski Oddział Polskiego Czerwonego Krzyża rozwijał nieprzerwaną akcję organizacyjną i wyczynową, organizując kursy ratowniczo-sanitarne dla uczniów wszystkich zakładów naukowych niższych i średnich na terenie miasta. Na kursach tych zostanie przeszkołonych około 800 uczniów i uczennic Przedszkole, to jest jednym z dalszych etapów przygotowania samoobrony ludności cywilnej w ogólnej akcji przeciwdziałającą w kierunku obrony przeciwlotniczej. Jak się dowiadujemy Oddział P.C.K. przygotowuje się do uroczystego otwarcia świetlicy przy ul. Szkołowej, w związku z czem w dniu 15 marca w świetlicy z okazji święta szeregu pokazów odcztyów i pokazów. Współczeszeń będzie miało sposobność zadowolić się z plecoletnim dorobkiem mieszkańców.

#### WALNE ZEBRANIE ZWIĄZKU OFICERÓW W MYSŁOWICACH.

(M) Walne zebranie miejscowego koła Z.O. pod przew. prezesa zarządu okręg. p. ins. Szaferskiego, po wypłucie sorawodzin, stwierdzającą aktywność koła i udzieleniu ustrojemu zarządu absolutorium, wybrało prezesem porządku z rzędu prof. Loreszowicza, reprezentantów wybrano do dyr. Rossade i insp. Kieluszkiewicz, zaś na dalszych członków zarządu zostały wybrane p. msc. Laskowski Bolesław, Iwan. Markiewicz i Turowska zastępco p. Kirsztajna, Goławskego i Trabala. W skład koła rezywinię weszyli p. radca Koźlik, dr Włodzimierz P. Z. Z. w kierunku ponierzenia polskiego rzemiosła — kupiectwa i postanowiono związać udział w obchodach „10 dni kupiectwa” ziemstwa polskiego w Mysłowicach.

#### FILM DLA MIŁOŚNIKÓW ZWIERZĄT.

(M) Oddział Śląsk. Tow. Ochrony Zwierząt Mysłowiczych urządzi dzisiaj w niedzielę w kinie „Casino” o godz. 12.15 poranek filmowy dla szerokiego oczku publiczności, na którym wyświetlony będzie film naukowy pochodzący z jednego z kierunków studiów zoologicznych pt. „Co zwierzęta mają nam do powiedzenia?”. Film ten ilustruje życie zwierząt i kwiataów, i ciekawe przedstawienia dotyczące zwierząt i zwierząt. Po filmie będzie możliwość spotkania się z profesjonalistami zoologicznymi, którzy będą mogli udzielić informacji na temat zwierząt, a także odbędzie się konkurs na najlepszą fotografię zwierząt.

#### KOMU ZGINAL DRÓB?

(M) Wczorajszą nocą przylądano zawodowo złodzieju drobui Jana Stachurskiego z Nowego Korczyna ukradziony kur „Ziołek” w czasie pościgu odrzucił części kuru, res-

# „Nie oddawajmy grosza w ohre reje”!

Jak już zapowiedzieliśmy, Polski Związek Zachodni organizuje od dnia 14 do 24 bm. t. zw. Dziesięć Dni Propagandy Kupiectwa i Rzemiosła Polskiego. W związku z ta akcją zmiana została odezwa, która w pełnym brzmieniu poniżej podajemy:

### POLAGI!

Dzisiejsza chwila dziejowa nakłada na naród polski obowiązek wielkiego i organizowanego wysiłku gospodarczego.

Na zachodnich krańcach Rzeczypospolitej istnieje, dla Polaków doniosły obowiązki rozbudowy i wzmacniania polskiego stanu średniego — polskiego kupiectwa i rzemiosła. Obowiązek ten jest szczególnie ważny wobec istnienia na naszym terenie licznych placówek shingo frontu gospodarczego, który siedzi w sami polskiej sierpieni sily, wymagające oby organizmu narodowego.

Musimy sobie otwarcie powiedzieć:

Tylko takie siły gospodarcze dają tu na kresach rekojnej pracy dla dobra narodu i państwa polskiego, które znajdują się w polskich rękach.

Dla tego celu trzeba skupić i zorganizować całe społeczeństwo polskie na Śląsku w ciągłej i planowej akcji.

Akcję tę rozpoczętna:

### 10 DNI PROPAGANDY POLSKIEGO KUPIECTWA I RZEMIOSŁA NA ŚLĄSKU

w czasie od 14 marca do 24 marca br.

Podpisane organizacje społeczne wzywają wszystkich, którzy są Polakami nie tylko z imienia, do uświadomienia sobie i przeprowadzenia w praktyce narodowego obowiązku kupowania tylko Polaków.

Jesli chcemy mieć pewności, że wydany

gross nie zwróci się przeciwko nam, to nie odmijmy go w obie tyle.

W ciągu „Dziesięciu Dni Propagandy” podpisane organizacje przeprowadzą u siebie zebrania, na których członkowie i wszyscy chełmi otrzymają informacje o duchowczasowym polskim stanie posiadając w bandu i rzemiosle na Śląsku oraz o wakacyjkach na przyszłość.

Pamiętajmy warycie, że jeśli chcemy, ty Śląski mieszkańców — śląski kupiectwo i rzemiosło były polskie, to wola nas kupywać tylko u Polaków.

Jesieli kto widzi u kupca lub szemietnika polskiego jakieś niedocenienie, niech mu nie szkodzi w opinii — niech zgłosi swoje uwagi do odpowiedniej polskiej organizacji kupiectwa i rzemiosła.

Gwarancje polskości daje pełną powiarę ten kupiec i rzemiosła, który do polskiej organizacji należy. Pamiętajmy wszyscy, że powierza należy zorganizowane polskie kupiectwo i rzemiosło.

1. Kolejowe Przysposobienie Wojskowe Zarządu Okręgu, 2. Narodowe Chrześcijańskie Zjednoczenie, 3. Oddział Młodzieży Powstańczej, 4. Organizacja Przysposobienia Wojskowego Kobiet Dobrej Woli — Zarząd Okręgu, 5. Polska Organizacja Wojskowa — Zarząd Wojewódzki, 6. Polski Związek Pracowników Przemysłowych, Biurowych i Handlowych, 7. Polski Związek Zachodni — Okręg Śląski, 8. Stowarzyszenie Chrześcijańskiego Naukowego Szkoły Powszechnych — Zarząd Okr., 9. Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Województwa Śląskiego, 10. Stowarzyszenie „Rodzina Policyjna” Zarząd Okręgu, 11. Stowarzyszenie Urzędników Polaków, 12. Stowarzyszenie Urzędników Sądowych i Prokuratorów — Apelacyjny Katowice, 13. Śląski Związek Kolek Rolniczych, 14. Towarzystwo Śląskie, 15. Towarzystwo Młodych Polek, 16. Wydział Okręgowy Ruchu Rodzinnego Instytutu im. Stefana Żeromskiego, 17. Związków Inwalidów Wojennych RP, Zarząd Wojewódzki, 18. Związek Legionistów — Zarząd Okręgu, 19. Związek Nauczycieli Polskiego — Zarząd Okręgu, 20. Związek Niższych Funkcji Państwowych, Zarząd Okr., 21. Związek Oficerów Rezerwy — Zarząd Okręgu, 22. Związek Podoficerów Rezerwy — Zarząd Okręgu, 23. Związek Polski (Związek Popierania Polskiego Stanu Posiadania) Zarząd Powiatowy, 24. Związek i stowarzyszenia Śląskie, 25. Związek Pracowników Poczty, Telegrafów i Telefonów Rzeczypospolitej Polskiej Zarząd Okręgu, 26. Związek Rezerwistów — Zarząd Okręgu, 27. Związek Strzelecki — Komenda Chorągwi Śląskiej, 28. Związek Sybiraków — Zarząd Okr., 29. Związek Towarzystw Gimnastycznych „Sokół” w Polsce — Przewodniczący Dziecięcy Sił, 30. Związek Urzędników Państwowych, Samorządowych i Komunalnych Wójtów, Sił, 31. Związek Zawodowy ZZZ Pracowników Umysłowych Przemysłu, Handlu i Biurokracji w Polsce, 32. Zjednoczenie Zawodowe Polskie.

## „Tydzień Propagandy Polskiego Związku Zachodniego”

Katowice, 14 marca.

W czasie od 80 marca do 6 kwietnia br. odby się „Tydzień Propagandy Polskiego Związku Zachodniego”. Tegorocznego „Tydzień P. Z. Z.” poświęcony będzie propagandzie sprawom pomorskim. Powołany już został do życia ogólnopolski komitet honorowy „Tygodnia” oraz śląski komitet wojewódzki komitetów powiatowych i lokalnych w trakcie organizacji. Protektorat nad Wojewódzkim Komitetem „Tygodnia P. Z. Z.” przyjął wojewoda śląski dr Michał Grażyński.

W ramach „Tygodnia Propagandy Polskiego Związku Zachodniego” obejmująca się szeroko podjęta propaganda celów i zadań Polskiego Związku Zachodniego, a w szczególności Pomorza, gdzie Polski Związek Zachodni spełnia doniosłą rolę stróża polskości. Propaganda prowadzona będzie poprzez akademie, wiecznice, zgromadzenia, zebrania, wiec, pochody i t. p. Akcja uzupełnia propagandę, za pośrednictwem radia i prasy polskiej, zasięgającą w okresie „Tygodnia Propagandy” i poprzez materialnie prace Polskiego Związku Zachodniego.

pomorskim. Ukaże się artystyczny afisz symbolizujący Pomorze. Kolportowana będzie ulotka, poświęcona „Tygodniowi”. W czasie „Tygodnia Propagandy” wzorem lat ubiegłych prowadzone będzie akcja zbiorówka na cele Polskiego Związku Zachodniego. Akcja zbiorówka odbywać się będzie za pomocą list składowych oraz zbiorówki ulicznej w większych ośrodkach.

W roku ubiegłym „Tydzień Propagandy” poświęcony był Śląskowi w 15-leciu rocznicy III. Powstania Śląskiego. Cała Polska wysiłkiem propagandowym Polskiego Związku Zachodniego dowiodała się o sprawach śląskich i razem z nimi śląskie świętę 15-lecia rocznice bohaterów śląskich tego lodo u wolności w III powstaniu. W roku bieżącym „Tydzień” poświęcony jest sprawom Pomorza — dzielnicy, związanej z Śląskiem niemalże wyłącznie gospodarczymi. Nie wątpimy, że całe społeczeństwo śląskie weźmie czynny udział w imprezach „Tygodnia” i poprzez materialnie prace Polskiego Związku Zachodniego.

## Pociągi w Święta Wielkanocne

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Katowicach komunikuje, że oprócz pociągów codziennych kursujących i wycieczkowych, przeznaczonych w stałym rozkładzie jazdy, będą uruchomione w czasie świąt Wielkanocnych następujące pociągi pasażerskie dodatkowe: Na linii Katowice — Warszawa: Poc. dod. nr 2311/A/212 w dniach 23, 24, 25, 26, 27, 30 i 31 III. 1937 r. (Katowice odj. 14.40, Warszawa przyj. 20.58. Poc. dod. nr 2213/A/214 do Katowic w dniach 23, 24, 25, 26, 27, 30, 31 II i 1. IV. br. (Lwów odj. 22.13, Katowice przyj. 8.19).

## Oświadczenie

### P. Posta Antoniego Olszowskiego

Otrzymujemy z prośbą o umieszczenie następującej oświadczenie:

„Polonia” z 18 bm. i „Kurier Wieczorny” z 12 bm., przyzniosły sensacyjnie brzmiącą wiadomość pt. „Procesy sądowe Gminy Bielszowice”. W związku z tym oświadczać, że na bezpodstawne zarzuty, godzące w moją czescie osobistą nie będę odpowiadał na łamach prasy, natomiast wspomniane pisma pociągamy do odpowiedzialności sądowej.

Nawiąsem zaznacze tylko, że informatorom wspomnianych pism jest człowiek, mający w swym rejestrze karnym wroki o sprzeniewierzenie i nieprawne używanie tytułu budowniczego-architekta, a nadto umorzone na mocy amnestii sprawy sądowe o oszustwie i fałszywe oświadczenie.”

Antoni Olszowski,  
Naczelnik Gminy Bielszowice,  
i poseł na Sejm Śląski.

PTAŁ GLUPI MADREGO?  
NA CO ROZUM ZDA SIĘ?



ABYŚ RADIO ECHO  
KUPIŁ W SWOIIM CZASIE.

LUKSUSOWY ODBIORNIK O SWIATOWYM ZASIEGU. — PENTODY I LAMPA PROSTOWNICZA. — ZAKRESY FAL. — OTWARZANIE CALEJ WSTĘGI CZESTOTLIWOŚCI BEZ ZNIEKSZTAŁCENIA. — REGULACJA BARWY GŁOSU. — 2 I 3 LAMPOWE ODBIORNIKI NA PRĄD ZMIENNY, STALY I BATERIJNE.

GELOSNIKI DO ODBIORNIKÓW DETEKTOROWYCH, SPRZEDAŻ NA SARDZO DOGDODNE RATY.

**ECHO**

## Z Pszczyńskiego

### TOW. SPŁEWU Z PIOTROWIC NA P. O. N.

(P) Na odbytym oniedział walnym zebraniu Tow. spłewu „Hajna” w Piotrowicach Si. chwałono przekazanie obyczaju Polsczyzny Narodowej w wysokości 50 zł o PON Rowlęcze. Ustalono uchwalono przekazywanie co rok 5 zł na święto narodowe i narodowe sprawy. Zarząd P. O. N. Masykow, Dobryszewski, Doličy, Grabowski Paweł, Glinka Augustyn, Rokus Jan, Botór Emanuel, Grabowski Paweł, Glinka Augustyn, Doličy Feleks i Grgury Tęgli. W wolnych głosach omówiono sprawę wygłoszonej deklaracji o dtk. Koca oraz różne sprawy Kola.





Niedziela 14 marca.

KATOWICE, Godz. 8.00—8.30 Audycja poranna. 8.30 Kursy polonii, 8.30 „Uprawnienia telewizyjne” — Gmina, 8.30 Koncert „Silesia” — Dzień poranna. 10.30 Muzyka i film „Muzyczna wieczernica ze Śląpu”. 10.35 Płyty w programie. 12.00 Poranek symfoniczny. W programie: „Słyszę na Śląsku”. 13.30 Płyty, 14.00 Polska Muzyka ludowa. 14.30 Regionalna transmisja z Brzegiem. Audycja dla w. 16.00 Dialog. 16.05 Koncert rokowy. 16.30 Muzyka i film „Muzyczna wieczernica” — Gmina. 18.00 „Wielka niedziela Teatru Wybrzeża”. 19.00 Podwodzorak przy mikrofonie. W przewodzie gaudiaka aktualna. 19.15 Wieczernia pieśni ludowych śląskich. 19.30 „W niedzielę przy gaudiaku” — audycja pogodowa w oprac. Stanisława Lipińskiego. 20.30 Włodzimierz sportowy. 20.40 Przegląd kulturalny. 20.50 Dzienik wieczorny. 21.00 „Wesela” — „Gwiazdy”. 21.30 Recital skrzypcowy Biegall Umińska. 22.00—23.00 Orkiestra.

Kronika telewizyjna 15 marca.

KATOWICE, Godz. 6.00—7.30 Audycja poranna. 8.30 11.30 Audycja dla szkół. 11.30 Szkoła czasu. 12.00 Płyty. 12.40 Dzienek południowy. 13.00 Koncert „Acyza”. 13.15 Płyty. 13.30 Muzyka i film „Muzyczna wieczernica”. 13.45 Chór „Gwiazda”. 14.00 „Słyszę na Śląsku”. 14.30 Płyty. 14.45 Odczyt. 17.20 Aleksander Grażyna-Kowarz: „Kwiaty”. 17.45 „W rosnącym u babców” — pogadanka. 18.00 „O naukowej organizacji w Polscie”. 18.10 Włodzimierz sportowy. 18.20 „Wczasy robotnicze” — pogadanka. 18.30 Płyty. 18.50 „Rzeczy, czym rzadko słyszeliśmy”. 19.00 Muzyka i film „Wielka niedziela Teatru Wybrzeża”. 19.30 „Audycja o świątecznych świątach” — o której dla lecia nastrojów. 20.00 Recital fortepianowy. 20.25 Dzienek wieczorny. 20.35 Przegląd kulturalny. 21.00 „Gwiazdy” — fragment słuchawkowy z dramatu Adama Mickiewicza. 21.30 Mała orkiestra P. R. 22.00—23.00 Koncert gaudiacki.

OOO

## Repertuar teatrów i kin

TEATR IM. STAN. WYSPIANSKIEGO  
W KATOWICACH

Niedziela, dnia 14 marca „Kto zabił?” — dir. kop. Sieniawowicz — o godz. 15.30.  
Niedziela, dnia 14 marca „Kto zabił?” — o godz. 20. Wtorek, dnia 16 marca „Kierat śpiczaków” muzyki J. Jarbora — o godz. 19.30. Czternasta, dnia 17 marca „Kto zabił?” — o godz. 20. Czwartek, dnia 18 marca „Kto zabił?” — o godz. 20.

Występ światowej sławy śpiczaczki murzyńskiej Katarzyny Jarbory

Sensacją będzie występ światowej sławy śpiczaczki murzyńskiej Katarzyny Jarbory. Impulsywne i gitarowe utwory, które zdobyły uznanie krytyki i publiczności, zainspirowały amatorskie słuchacze do aktorskich. Katarzyna Jarbory zdobyła na wszystkich scenach i estradach świata zasłużone uznanie. Występ w Katowicach należy do jej występów w Teatrze Narodowym w Warszawie p. Kurolowa. Gwiazdkiem, który podziwiały publiczności tych wszystkich, którzy od lat mierzą się z grandiosą sztuką wokalną, jest od ponad 20 lat w klasie teatru. Tel. 321-49.

Najbliższa premiera

Prawdziwa uczta artystyczna będzie nastąpiła przed festiwalem Śląskiego festiwalu w Katowicach. „Niezwykła trasa” będzie obejmowała wiele miejscowości, na których tego typu widowiska, dyrektora powierzonego roli reżysera, komitetowi kierownictwu rezyserów Teatru Narodowego i Teatru im. W. Wasilewskiego w Warszawie p. Kurolowa. Gwiazdkiem, który uważa się za arcydzieło kunsztu i ży. reńskiego. Muzyka Schillera, kap. K. Bońca-Tomaszewski,

J. Chojnicki, dyrektor teatru im. St. Wyspińskiego na prowincji.

BIELSKO — poniedziałek, dnia 15 marca „Kto zabił?” — o godz. 19.30. CHORZÓW — wtorek, dnia 16 marca „Kto zabił?” — o godz. 19.30 na Skarbofemur.

ENERUROW — piątek, dnia 19 marca „Kto zabił?” — o godz. 20.

MIEJSKI DOM LUDOWY  
w Chorzowie.

Niedziela, dnia 12 marca 1937 r. „Diecezjalny Zjazd Chórów Kościelnych”.

Wtorek, dnia 16 marca o godz. 19. Przedstawienie teatru im. St. Wyspińskiego z Katowic dla bezpieczeństwa. „Kto zabił?” — o godz. 20.

KINOTEATRY W KATOWICACH

„Jedna z dnia 12 marca 1937 r.

CAPITOL: „Uciecha Tarzana”,

CASINO: „Blood Carmine”.

COLOSSEUM: „Szepc Miłość”.

HALTO: „Niezwykły Bill”.

STYLLOWE: „Ich troje”.

UNION: „Dwa dni miłości”.

LEBBINA — DAB: „Alotaria” oraz „Pod palącym

skamieniem Argentynek”.

Inne miejscowości:

BIAŁA — MIEJSKIE — „Werna rzeka” — APOLLO: Domu „Dunigil” — RIALTO: „Wyprawy krzyżo-

ślańskie” — ŚLĄSKIE: „Mały Buntownik” — „Magnolia”.

CHORZÓW — APOLLO: „Pan z milionami” oraz „Logos” — COLOSSEUM: „Moja gwiazdka” — ORYGIN: „Anatoli” — ROXY: „Tak się kochaj milosz” — „Pomarańcza” — DELTA: „Zobacza pokusy” — ORYGIN: „Czarny szary”.

1. ŚLĄSKIE: „Pięść jej Matki” — W. ADRIA: „Barbara Radziwiłłowa” — NYŚLICZNE — ODEON: „Walid nad News” — HEBO: „Bohater”.

2. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Love Story” — VIVUS — CASINO: „Sam na sam” oraz „Love Story” — NYŚLICZNE — CASINO: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

3. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

4. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

5. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

6. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

7. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

8. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

9. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

10. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

11. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

12. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

13. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

14. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

15. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

16. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

17. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

18. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

19. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

20. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

21. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

22. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

23. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

24. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

25. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

26. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

27. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

28. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

29. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

30. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

31. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

32. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

33. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

34. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

35. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

36. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

37. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

38. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

39. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

40. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

41. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

42. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

43. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

44. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

45. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

46. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

47. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

48. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

49. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

50. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

51. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

52. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

53. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

54. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

55. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

56. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

57. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

58. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

59. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

60. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

61. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

62. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

63. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

64. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

65. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

66. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

67. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

68. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

69. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

70. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

71. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

72. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

73. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

74. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

75. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

76. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

77. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

78. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

79. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

80. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

81. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

82. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

83. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

84. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

85. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

86. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

87. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

88. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

89. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

90. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

91. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

92. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

93. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

94. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

95. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

96. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

97. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

98. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

99. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

100. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

101. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

102. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

103. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

104. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

105. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

106. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

107. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN: „Tredy”ata”.

108. ŚLĄSKIE: „Piast: „Tajemnica pauny Brzoz” — ROMANA: „Romana w Budapeszcie” — SIENIOWICZ: „Astura” oraz „Now w Operze”.

109. ŚLĄSKIE: „Eden: „Tredy”ata”.

110. ŚLĄSKIE: „Casino: „Sam na sam” oraz „Tajemnica” — NYŚLICZNE — EDEN





**PHILIPS**

## Niesławodne połączenie z całym światem!

Stacyj radiowych rozmieszczonych po świecie jest wiele. Każda nadaje interesujące audycje. Tylko odbiornik o malostrat-

nnych obwodach krótkofałowych zapewnia czysty i silny odbiór tych stacji.

Takim odbiornikiem jest Phillips Super 685.

**695**

*Super*



**OBUWIE MARKI "GRANIT"**  
**NA SEZON WIOSNĘ**  
Kupuję się detalicznie najkorzystniej wprost z fabryki w najlepszej jakości po najniższych cenach  
**ANTONI STEIN**  
**KATOWICE, ul. Drzymały 8/7**  
boczna ulica Kopernika 1 Zwirki i Wigury, Filia ulica Dąbrowskiego 4 boczna ulica Piebiscytowej



Dla każdej Rodziny  
w domu przy pracy i sporcie  
**Meridiol**

antys kosmetyczny słonowi prawdziwe dobrodziejstwo Używany  
ścisłe niepowtarzalne jego doskonałe właściwości oddaje każdemu cenne usługi —  
**WSZEDZIE DO NABYCIA**

**Stowarzyszenie d. Rozwoju Spawania**  
Katowice, Zamkowa 28  
ma do obsadzenia około

**20 miejsc dla wykwalifikowanych spawaczy**

Kandydaci zechce się zgłosić w dniach od 10 do 20 marca, godzina 9-13, celem przebrzuszania i bezpłatnego szkolenia w spawaniu rur.

Przyciecie kandydatów uzależnione jest od dodatniego wyniku przygotowania.

\*\*\*\*\*  
III Ukr. 1/37.

### POSTANOWIFNIE.

Dnia 10 marca 1937 r.

Sąd Okręgowy w Katowicach Wydział III Handlowy w składzie następującym:

Przewodniczący: Sedzia Sądu Okręgowego dr R. Gawłowski,  
Sędziowie handlowi: B. Szaflik i T. Kowalczyk.

Protokołant: aplikant sadowy W. Medlewski

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 1937 r. wniosku Firmy Dom Zakupów Juliusz Boruński właści. Szymona Hirschmana w Mysłowicach, ul. M. Piastowskiego narożnik ul. Modrzewiowej nr 1.

o otwarcie postępowania układowego

na zasadzie art. 1 i 25 prawa o postępowaniu układowym

### postañawia:

1. Otworzyć postępowanie układowe celem zawarcia układu z wieczycielami Firmy Dom Zakupów Juliusz Boruński właści. Szymona Hirschmana w Mysłowicach, ul. M. Piastowskiego narożnik ul. Modrzewiowej nr 1.

2. Zlecić czynności Sędziego Komisarza Sądu Grodzkiego w Mysłowicach

3. Mianować nadzorca sadowym Stefana Warczyńskiego w Katowicach pl. Wołności

4. Termin do sprawdzenia wierzytelności ustanowić na dzień 23-go kwietnia 1937 r. o godz. 10 w Sądzie Grodzkim w Mysłowicach.

Sąd Okręgowy, Wydz. III Handlowy w Katowicach,



Wytwórcą: **SIEGEL I SKA Sp. z o.o.**  
FABRYKA CHEM CZYTA KATOWICE II. 6189

### Bądź nowoczesnym i podróżuj LOTEM

Bilety w biurach P. L. L. „LOT”, w największych biurach podróży i u portierów większych hoteli.

## MEBLE!

z najlepszych fabryk poznańsko-pomorskich, kupisz najtaniej i najlepiej w Domu Meblowym

## „TRUST”

Katowice, ul. Francuska 10

UWAGA! Przymierzamy obligacje pożyczek państwowych.

714/

## Kupno dywanu jest kwestią zaufania

Mój sklep fabryczny w Bielsku daje gwarancję:

Najlepszej jakości  
Najtańszych cen  
Najkorzystniejszych warunków

Sprzedaż bezpośrednio w fabryce.

**S. TRAMER, Bielsko**  
Woj. Grajewskiego 36, tel. 1669

Okazje stale na sklepie.



Przy zapotrzebowaniu dobrych mebli, towarów złotniczych oraz nakryć stołowych zapraszam W. P. ujemnego do Bielska. Gwarancja długoterminowa, najtańsza cena, obniżone w obecnej porze.

**EMIL STILLER**

Katowice, 8-go Maja 36. — Proszę na mą firmę dobrze uważać — Przymierzamy pożyczkę narodową i inwestycyjną. (8884)

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych we Lwowie zwraca uwagę na rozpisany

## przetarg

na dostawę różnych materiałów. Bliszcz szczećki zawarte są w Monitorze Polskim nr 87 z dnia 11 marca 1937 r.

V1. Km. 189/37.

## Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Konkurs na bieżąco organizowany w Chorzowie, ul. Stanisława Staszica narożnika ul. Chorzowskiej 1, przy ul. Katowickiej 14 na podstawie art. 802 k. p. e. podlega publicznej wiadomości, że dn. 18 marca 1937 r. godz. 10-tej w Chorzowie 1, ul. Wolności nr 10 oddeleguje się 1-ną licencją na sprzedaż aktualnych zasobów: 1. skrzynie skórzane, 2. skrzynie pismaki brązowe, 1 futro murzyn ameryka, 1 futro czarne cielęce kolberze z popielicy, 1 futra brązowego klejsumo, 1 futra brązowego klejsumo, 2 futra pismaki ameryka, oszczędzających na licencję sumę zł. 8.475.

Ruchomość ta nie może oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wykazanym. Chorzów, dnia 12 marca 1937 r.  
STAWICKI, komornik.

I. Km. 72/37.

## Obwieszczenie o licytacji

Ogłoszam, że we sobotę, dnia 30 marca 1937 r. o godz. 10-tej sprzedam publicznie w Podlesiu, przy ul. Uniwersyteckiej nr 137, 1. placu rynku 6-lecia, 1 konk. kasy, 16-latek wartość 220,- złotych.

I. Km. 691/36.

Ogłoszam, że w środę, dnia 24 marca 1937 r. o godz. 11-tej sprzedam publicznie w Tychach przy ul. Stenkewicza 1. placu rynku „Schütz Bräuhaus”, 1 sklep radiowy marki „Elektrit” nowy wartość 1300,- złotych.

I. Km. 424/37.

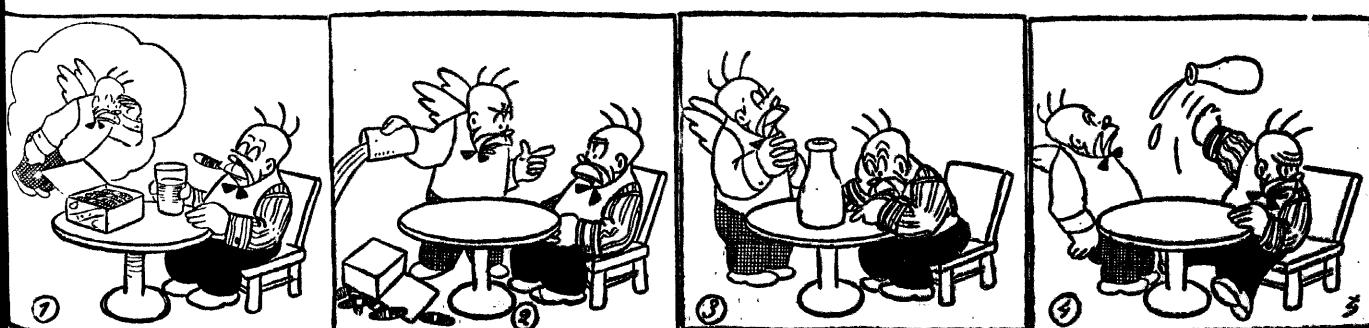
Ogłoszam, że we wtorek, dnia 6 kwietnia 1937 r. o godz. 11-tej sprzedam publicznie w Plotowicach przy ul. Uniwersyteckiej nr 5, 1. placu rynku marki „Pepsi Cola”, 1 biurko ciemne deb., 5 warsztatów stolarskich, 3 m² dremek stolarskich 1. gat. w wartości 560 złotych.

Ruchomość powyżej oględzin można na miejscu sprzedawać od godziny przed rozpoczęciem licytacji.

DOMINIK JURASZ

KOMORNIK SĄDU GRODZKIEGO  
w Mikołowie rewiru 1.

## Kłopoty anioła stróża z Karlikiem Fafułą



**Bielizna prana samopiorącym proszkiem «Alboril»**  
wulgla zawsze jak nowa.  
Używajcie więc proszku



Podaje niniejszym do wiadomości, iż z dniem dzisiejszym swój w roku 1892 założony

## skład zegarów i biżuterii

sprzedział panu Antoniemu Gaczażkowi z Mysłowic.

Dziękując za zawsze mi okazane zaufanie jakim się cieszyłem, proszę obdarzyć tym również mego następcę.

**Emil Stiller**

Dziś oblatem znaną na całym Śląsku firmę

**EMIL STILLER, skład zegarów i biżuterii**  
KATOWICE, ulica 3 Maja 36

Będzie moim staraniem dołożyć wszelkie siły, by utrzymać dobrze brzmienie firmi, i proszę okazać panu Stillerowi zaufanie na mnie przełożyć.

**ANTONI GARCZARZYK, zegarmistrz**  
Katowice, 3-go Maja 36

## DRUKARNIA ŚLASKA

KATOWICE, UL. BATOREGO 2

### WYKONUJE

wszelkiego rodzaju druki, tak jak ulotki, wizytówki, zawiadomienia świąteczne, klepsydry, programy, efekty prospekty handlowe, formularze, broszurki, katalogi, czasopisma itp., szybko, solidnie, po cenach unierik.

Komunalna Kasa Oszczędności Pow. Rybnik w Rybniku. Zawiadamia, że termin do wnoszenia oferty na wykonanie centralnego ojrzewania i urządzeń sanitarnego w gmachu K. K. O. pow. Rybnik przesunięty jest z dnia 17 marca 1937 na dzień 20 kwietnia 1937 r. godz. 12-14. W tym też terminie nastąpi otwarcie ofert.

KOM. KASA OSZCZ. POW. RYBNIK, w Rybniku.

## WOLNE POSADY

Posady bjurowej — kasjerki za kasy, poszukuje. Zgłosz do P. Z. pod nr 5489.

Akwizytor na Bielsko ustosunkowa nego w przemyśle i handlu, zaangażującą firmę eksedyencywną S. A. Of sub skrzynka pocztowa 269 Bielsko

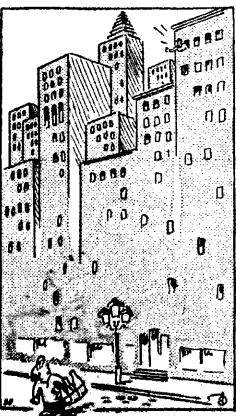
Chłopca do posyłek inteligentny wy mówisko, uczciwej przyniżej kancelaria adwokacka Witczak Katowice Mariacka 1 Zgłoszenie osobi stwo w godzinach 9-4 i 3-7

## KUPNA

Zakup złota, srebra, płyty po naj wyższych cenach „Złotopis”, Katowice Śląskie 39. (678)

## SPRZEDAŻE

Linoleum krajowe i zagraniczne elat kie i deseniowe: „RIX”. Spółka Akcyjna Katowice, Piastowskiego 4



— Halę! — przyjście mi bute kocze śniadanki, tykno szybko, bo gocie przew kawie czekają.

Rowery! Cały Śląsk kupował i nadal kupuje w składzie rowerów Katowice Mariacka 21 Sprzedż za 90 złotów i na raty UWAGA: Przyjmuję się oblicze Pużevski Narodowej i Inwestycyjnej (7165)

I bryka Makaronu o zdolności wytwórczości 300 kg dziennie, jest 30 nabycia wcz. wyczerpania Blż informacji udziela Urząd Gminy w Brzozie Śl.

Maszyny do pisania nowe, używane, kwarantowane, okazyjne sprzedaje „Remont” Katowice Dworcowa 18 (6550)

Okaźiale do sprzedania mandolina koncertowa, mandoli i gitara Oferty do P. Z. pod Instrukcją W. A. Dom dwupiętrowy bardzo solidny w Sosnowcu sprzedam zaraz tanio Of do P. Z. pod 7292

3 maszyny do pisania okazjonalnie do sprzedania Bogusław Bujaj Katowice, Piastowskiego 30

Parceli krka po 4 zł za m<sup>2</sup> w Katowicach do odstąpienia. Informacje codziennie od godz 17-19 w Katowicach u Dabrowskiego 13 m 3 Skład kolonialny dobrze zaproponowany w Potowicach do sprzedaży Zelosz do P. Z. pod nr 5499

Restauracja z dużą salą ogrodem i wyprowadzkiem (40 lat w jednym reka) z wszelkimi wykadem i tak telefon do wizyty na przedysie w wiek właścicieli tanio do sprzedania Miejsce wycieczkowe kolo Silesian 10 minut od autobusu Of do P. Z. pod „Restauracją”

Realność w Michałkowicach do sprzedaży Mieszkanie dla gospodarza i 6 lokatorów. Duży ogród i plac budowlany. Zgłoszenie Augustyn Bielas Michałkowice 7. Piastowskiego 13.

Rowery pierwszorzędnych haren z długotrwala kwarancja. Maszyny do szycia światowych marek. Maszyny do pisania różnych systemów. Radio odkrytki gwarantowane polecia naj taniej za gotówkę, na raty, za obliczanie Firma: Inż. Ryszard Wiśniewski Sp. z o. o. Katowice 3 Maja 13.

MASZNY do szycia „SINGER” „PEFFA”, nowoczesne okretki, murekarki maszyn do ośniania. ROWERY, najtańszej polica Centrala Ma szyn Sosnowiec Warszawska 1; Katowice Gliwicka 24a (6751)

fabryka Cukierków Sztajner, Katowice, Andra 3. Najtańsze cukierki czekoladow i pieńki.

Rowery, Radia, Maszyny do szycia iako też wszelkie reperacie, polecia sie: Jan Bibala, Sieniawianowice róg Bytomskiego 36 tel 231-45.

Dom niespotykalny, chlewy, stoły, maszyny zabudowania, 3 morgi roli budowliski zaraz do sprzedania. Lądzie położenie blisko lasu w Makoszowach. Zgłoszenie Karoliny Fabian (Majer) Makoszowy, Mickiewicza 1

ROWERY pierwszorzędnych fabryk krajowych i zagranicznych. Maszyny do szycia, pisania, nowe i używane. Radiospiry, różnych marek na raty od 5 zł i za pożyczkę najtańsze sorty najtańszej firmy chrześniackiej: Śląski Dom Maszny, Katowice Kościuszki 3. Kupujemy oraz zamieniajmy używanie maszyny.

Teatr Amatorski. Szukali monolog, humoreski itp. na uroczystości, obchody, okoliczności itd. Największy wybór w Księgarni Mikuska Katowice Marta 2. Katalog bezpłatnie (6223)

Duża pite taśmowa heblarka równiarzka, fryze, wiertarki, prase, wszelkie marki Blumwego okazyjnie i po korzystnej cenie natychmiast do sprzedania. Zgłoszenie kierowca do Pol. Zach. pod nr 7259.

Szafa pite taśmowa heblarka równiarzka, fryze, wiertarki, prase, wszelkie marki Blumwego okazyjnie i po korzystnej cenie natychmiast do sprzedania. Zgłoszenie kierowca do Pol. Zach. pod nr 7259.

Futra! Otrzymałem z Wilna dużą ilość hossów. Na święta sprzedaje „Futura”, „Korona”, Katowice, Dyrekcyjna 10. I o'

UZDROWISKA

Bystre — Wilkowice Dom klimatyczny prowadzony na wzór sanatorium lekarze specjalisci, centralne ogrzewanie, ciepła woda bieżąca — Telefon 50 (6470)



Nie, to nie ta sukienka. Tam musi być lato — piasek z obcych rekawami.

w „Bazarze MEBLI” — Katowice  
MEBLE NAJTAŃSZE

UL. KOŚCIUSZKI 12, TEL. 323-58. Polecamy w wielkim wyborze po najtańszych cenach również na raty, nowe wygodne, jasne, gabinetowe meble — drewniane, mahoniowe, orzech kafelkowe, oryginalne, kuchenne. Sklep 100 m od ulicy Marsza Piłsudskiego 40, zlikwidowanym (6782)

Liniolem i ceraty oraz nowości n. sukienki i płaszcze, żeliry, płotka na bieżlinie i nośnik do bardzo przyjemnych cenach Jakób Zehnig Cieszyn, na rzecz kościoła parafialnego (7090)

Rzeźnictwo dobrze zaprowadzone, sprzedam z powodu choroby. Oferuję do P. Z. pod nr W 500

Parceli budowlane 350 m<sup>2</sup> z stajnią i garażem w Krakowie obok obiekta Cracovii (ul. Piastowska) sprzedam niedrogi. Witold Brzeziński, Kraków Syrek 20 (5891)

Franki, dekoracje, obicia meblowe, Menczel, Katowice PI M Piłsudskiego 2

Szafa trzydrzwiowe debowe do ubrania nowe po 92 zł. Biurka debowe amerykańskie 85 zł Biurka nowe formularowane 35 zł tylko w firmie „BAZAR MEBLI”, Katowice. Kościuszki 12 tel 323-58 (7082)

Nowootwarty skład! Wszelkiego rodzaju roboty reczne, wełna, nici, bawełna wzory do odbicia. Przyjmuję się zamówień na wykonanie robót recznych. Własny warsztat J. Szewczyk Katowice. Jana 10. Przedsiębiorstwo chrześcijańskie. (7083)

INTERESA HANDLOWE!

3 000 gotówek postaci kawaler, przystoje do solidnej spółki zabezpieczonego wkładu lub wydzierżawy mały proźny skład ruchowej firmy „Zetosz do P. Z. pod „Poznańczyk”.

ROZNE

Gabinet lekarski głębokich ptuków jadalnych (Darmbla) Katowice, ul. Mariacka 3. I. tel. 318-05.

## Nauczycieli kwalifikowanych

na stanowiska nauczycieli przywilejowanych i korepetytorów poleca Spółczecznego Biuro Pośrednicstwa Pracy Zw. Naucz. Polski — Katowice Pocztowa 11 telefon 340-26. (7090)

Jarska kuchnia na świeżej masło — na święta i rocznice. Własny warsztat kuchenny w Śląskim Ratuszowym, Katowice Młyńska 4

## FOTOGRAFIE

naszpadowe, dobrze, szybko, tanio, przyjmuję zdjęcia po dom, Avia Film Młyńska 3. (5891)

Nowootwarty skład! Wszelkiego rodzaju skutki rzeźbiarskie, jednak nikt krzyż, który profesji.

BEZPIECZNI BIORCZENI JEŻELI SZACZ CZYNEK KTORZY GORĄCA RAZ W SZYCH FO

Jest nas gromada 1. Jest nas 1. w tej wszystkich wiejskich. Wm. gda obecnych dnia, wsp. paczki do sklepu.

NIKI W ROBIE TYLKO U GŁOŁOWU SU ZEGI NAS W IDEI J. IDEI OD POLSKI